

**T.C.
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİMİ BİLİM DALI**

**KAVRAM KARİKATÜRLERİ ARACILIĞIYLA İLKOKUL 1. VE 2.
SINIF ÖĞRENCİLERİNİN OKUMA-YAZMA BECERİLERİNİN
GELİŞTİRİLMESİ**

OSMAN SOY

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**ŞUBAT, 2019
MUĞLA**

T.C.
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI ÖĞRETİMİ BİLİM DALI

KAVRAM KARİKATÜRLERİ ARACILIĞIYLA İLKOKUL 1. VE 2. SINIF
ÖĞRENCİLERİNİN OKUMA-YAZMA BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

OSMAN SOY

Eğitim Bilimleri Enstitüsünce
“Yüksek Lisans”
Diploması Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.

Tezin Sözlü Savunma Tarihi :15/03/2019

Tez Danışmanı : Prof.Dr. Bilal DUMAN

Jüri Üyesi : Prof.Dr. Hasan ŞEKER

Jüri Üyesi : Prof.Dr. Asuman Seda SARACALOĞLU

Enstitü Müdürü: Prof. Dr. Ayşe Rezan ÇEÇEN EROĞUL

ŞUBAT, 2019

TUTANAK

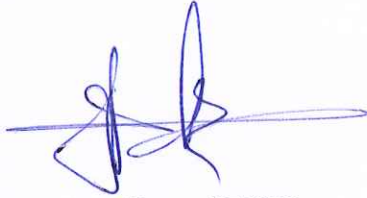
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün 01/03/2019 tarih ve 279/1 sayılı toplantısında oluşturulan jüri, Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin (24/6 veya 38/7) maddesine göre, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları Öğretimi Bili Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Osman SOY'un "Kavram Karikatürleri Aracılığıyla İlkokul 1. ve 2. Sınıf Öğrencilerinin Okuma-Yazma Becerilerinin Geliştirilmesi" başlıklı tezini incelemiş ve aday 15/03/2019 tarihinde saat 14:00'de jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmaya dayanan tezini savunmasından sonra 60 dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan anabilim dallarından sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin kabul edildiğine *ayrılık* ile karar verilmiştir.

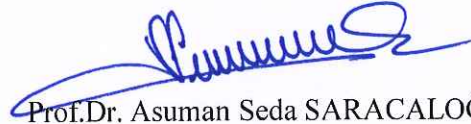
Prof.Dr. Bilal DUMAN

Tez Danışmanı

Prof.Dr. Hasan ŞEKER

Üye

Prof.Dr. Asuman Seda SARACALOĞLU

Üye

ETİK BEYANI

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak hazırlanan “*Kavram Karikatürleri Aracılığıyla İlkokul 1. ve 2. Sınıf Öğrencilerinin Okuma-Yazma Becerilerinin Geliştirilmesi*” başlıklı Yüksek Lisans tez çalışmasında;

- Tez içinde sunulan veriler, bilgiler ve dokümanların akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde edildiğini,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçların bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunulduğunu,
- Tez çalışmasında yararlanılan eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterildiğini,
- Kullanılan verilerde ve ortaya çıkan sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapılmadığını,
- Bu tezde sunulan çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim. 15 /03/2019

OSMAN SOY

Bu tezde kullanılan ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'ndaki hükümlere tabidir.

ÖZET

KAVRAM KARİKATÜRLERİ ARACILIĞIYLA İLKOKUL 1. VE 2. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN OKUMA-YAZMA BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Osman SOY

Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof Dr. Bilal DUMAN

Şubat 2019, 92 sayfa

Bu araştırma, kavram karikatürleri aracılığıyla gerçekleştirilen öğretimle ilkököl 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin okuma-yazma becerilerinin geliştirilmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2015-2016 Eğitim-Öğretim yılında Muğla-Milas'ta bir ilkökulda öğrenim gören ve birleştirilmiş sınıf olan 1. sınıftan 9 ve 2. sınıftan 6 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olan eylem araştırması (action research) yapılmıştır. Bu çalışmada kavram karikatürlerinin ilkököl 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin okuma-yazma becerilerinin geliştirilmesi incelenmiştir. Araştırmanın birinci alt problemi kavram karikatürlerine dayalı öğretimin ilkököl 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin okuma becerilerinin geliştirilmesi üzerinde artış olup olmadığını, ikinci alt problem kavram karikatürlerinin ilkököl 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin yazma becerilerinin geliştirilmesi üzerindeki artış olup olmadığını, üçüncü alt problem karikatürlerle okuma yazma öğretimine ilişkin öğrenci görüşleri neler olduğunu, dördüncü alt problem karikatürlerle okuma-yazma öğretimi sonucunda öğrencilerin okuma yazma hızlarında bir artışın olup olmadığını belirlemektir. Veri toplama araçları olarak; öğrenci çalışmaları, akademik başarı testi, yarı yapılandırılmış görüşme formu, okuma yazma rubriği kullanılmıştır. Araştırmanın verilerini analiz etmek için SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) 16.0 paket programı kullanılmıştır. Araştırmanın alt problemlerine ilişkin bulgulara ulaşmak amacıyla yüzde-frekans gibi istatistiksel hesaplamalar kullanılmıştır. Birinci alt probleme yönelik elde edilen bulgulara göre, kavram karikatürlerine dayalı öğretimin ilkököl 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin okuma becerilerinin geliştirilmesi üzerindeki etkisi üzerinde bir artış oluşturduğu görülmüştür. İkinci alt probleme yönelik edinilen bulgulara göre, kavram karikatürlerinin ilkököl 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin yazma becerilerinin geliştirilmesi üzerindeki artış olduğu görülmüştür. Üçüncü alt probleme yönelik elde edilen bulgulara göre, karikatürlerle okuma-yazma öğretimine ilişkin öğrenci görüşlerinin pozitif olduğu görülmüştür. Dördüncü alt probleme yönelik elde edilen bulgulara göre, karikatürlerle okuma-yazma öğretimi sonucunda öğrencilerin okuma yazma hızlarında bir artışın olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kavram karikatürü, okuma becerisi, yazma becerisi.

ABSTRACT

THE DEVELOPMENT OF READING-WRITING SKILLS OF THE 1ST AND 2ND GRADE STUDENTS WITH THE CONCEPT CARTOON

Osman SOY

Master Thesis, Department of Educational Sciences

Supervisor: Prof. Dr. Bilal DUMAN

February 2019, 92 pages

This research was carried out with the help of the concept cartoons and the purpose of this course was to improve the reading and writing skills of 1st and 2nd grade students in primary school. The study group of the study was consisted of 9 students from the 1st grade and 6 students from the 2nd grade who were studying in combined class of at a primary school in Muğla-Milas in the 2015-2016 Academic year. In the study, action research which is one of the qualitative research was carried out. In this study, the development of literacy skills of 1st and 2nd grade students in elementary schools is examined. The first sub-problem of the research is whether there is an increase on the development of reading skills of 1st and 2nd grade primary school students in terms of teaching based on concept cartoons. The second sub-problem is whether there is an increase on the development of writing skills of 1st and 2nd grade primary school students in terms of teaching based on concept cartoons. The third sub-problem was to determine the students' opinions about the teaching of reading and writing with cartoons and The fourth sub-problem is to determine whether there is an increase in literacy speed of the students as a result of reading-writing instruction with cartoons. Studies of students, academic achievement test, literacy rubric and attitude scale were used as data collection tools. The SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) 16.0 package program was used to analyze the data of the study. Statistical calculations such as percentage-frequency have been used in order to achieve the findings of the sub-problems of the study. According to the findings obtained for the first sub-problem, it was seen that teaching based on concept cartoons had a significant increase on the effect of 1st and 2nd grade students' on the development of reading skills. According to the findings obtained for the second sub-problem, there was a significant difference on the development of students' writing skills thanks to positive effects of the concept cartoons. According to the findings of the third sub-problem, it was seen that the opinions of the students about reading and writing teaching with cartoons were positive. According to the findings of the fourth sub-problem, it was found that there was a significant increase in the literacy speed of the students as a result of teaching literacy with cartoons.

Keywords: Concept cartoons, reading skill, writing skill.

ÖNSÖZ

Bu çalışma, kavram karikatürleri aracılığıyla ilkokul 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin okuma-yazma becerilerinin geliştirilmesi amacıyla yapılmıştır. Okuma-yazma öğretimi sürecini öğrencilerin, sınıf öğretmenlerinin ve velilerin daha kolay bir şekilde tamamlayabilmeleri amacıyla bu çalışmanın yapılmasına gereksinim duyulmuştur.

Tezde eylem araştırması yapılmış olup, 24 haftalık süreç gerçek sınıf ortamında araştırmacı tarafından izlenmiştir. Eğlenerek yapılan çalışmaların kalıcılığı daha fazla olacağı düşünülmektedir. Kavram karikatürleri de eğlendirirken düşündüren, düşündürürken öğreten çalışmalardır. Tezde öntest uygulanıp öğrencilerin durumu belirlenmiştir. 24 hafta boyunca karikatürler aracılığıyla öğretim etkinlikleri yapılmıştır. Tezde bir ders planına yer verilmiştir. Ayrıca öğrenciler, veliler, öğretmenler ve okul müdürü ile görüşmeler yapılmıştır. Değerlendirme yapmak için hazır okuma yazma rubrikleri kullanılmış ve rubriklerden çıkan sonuçlar tablolara aktarılmıştır ve grafiklerle gösterilmiştir. Ayrıca başarı testleri uygulanıp sonuçlar tablolaştırılmıştır. Sontest yapılarak gelinen nokta tespit edilmiştir. Bulgular yorumlanıp tartışma bölümünde aktarılmıştır. Sonuç bölümünde ulaşılan sonuçlara yer verilmiştir.

Lisans eğitimimde beni en çok etkileyen hocam olan ve yüksek lisans eğitimimde akademik danışmanlığımı kabul eden, her konuda bana yardımlarını esirgemeyen saygıdeğer danışmanım Sn. Prof. Dr. Bilal DUMAN'a teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca kavram karikatürlerinin çiziminde bana destek sağlayan resim öğretmeni Nuran GÖKMEN'e ve hep arkamda olan iki oğlumun annesi, sevgili eşim Ümran SOY'a destekleri için teşekkür ederim.

Bu çalışmanın, tüm eğitim-öğretim camiasına katkı sunmasını ve kavram karikatürlerinin sadece okuma-yazma öğretimi alanlarında kalmayıp tüm eğitim öğretim alanlarında Türk Milli Eğitim Programlarına girmesini temenni eder, bu alanda yapılacak çalışmalara kaynak olmasını dilerim.

Bu tez çalışması Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri birimi tarafından 16/078 numaralı proje ile desteklenmiştir.

Osman SOY

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	iv
ABSTRACT	v
ÖNSÖZ.....	vi
TABLolar DİZİNİ	x
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xi
KISALTMALAR DİZİNİ	xii
EKLER DİZİNİ	xiii

BÖLÜM I GİRİŞ

1.1. Araştırmanın Amacı	2
1.2. Araştırmanın Önemi	2
1.3. Araştırmanın Problem Durumu	3
1.4. Araştırmanın Alt Problemleri.....	3
1.5. Araştırmanın Sayıltıları.....	4
1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	4
1.7. Tanımlar	4

BÖLÜM II KURAMSAL AÇIKLAMALAR VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Karikatür	5
2.2. Kavram Karikatürleri.....	6
2.3. Okuma Yazma Öğretimi	7
2.4. Okuma Alışkanlığı.....	8
2.5. İlgili Araştırmalar	8
2.5.1. İlgili Yurtdışı Çalışmalar	8
2.5.2. İlgili Yurtiçi Çalışmalar.....	9

BÖLÜM III YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli.....	12
-------------------------------	----

3.2. Çalışma Grubu.....	14
3.3. Veri Toplama Araçları	15
3.4. Okuma-Yazma Öğretiminde Kullanılan Yöntem ve Teknikler	18
3.6. Verilerin Analizi.....	24
3.7. Araştırma Günlüğü	25

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Okuma Becerileri Değerlendirme Rubriğine İlişkin Bulgular	31
4.2. Yazma Becerileri Değerlendirme Rubriğine İlişkin Bulgular	33
4.3. Görüşme Formuna İlişkin Bulgular	35
4.4. Velilerle Yapılan Görüşmelere İlişkin Bulgular	37
4.5. Okul Müdürü İle Yapılan Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular	37
4.6. Okulda Görev Yapan Sınıf Öğretmeni İle Yapılan Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular	38
4.7. Dersteki Çalışmalar İle İlgili Bulgular	38
4.8. Başarı Testine İlişkin Bulgular	38
4.9. Öntest-Sonteste İlişkin Bulgular	40

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma	41
5.1.1. Okuma Becerileri Değerlendirme Rubriğine İlişkin Bulguların Tartışılması ...	41
5.1.2. Yazma Becerileri Değerlendirme Rubriğine İlişkin Bulguların Tartışılması....	42
5.1.3. Öğrencilerle Yapılan Görüşme Formuna İlişkin Bulguların Tartışılması.....	42
5.1.4. Velilerle Yapılan Görüşme Formuna İlişkin Bulguların Tartışılması.....	43
5.1.5. Okul Müdürü İle Yapılan Görüşme Formuna İlişkin Bulguların Tartışılması ..	43
5.1.6. Okulda Görev Yapan Sınıf Öğretmeni İle Yapılan Görüşme Formuna İlişkin Bulguların Tartışılması	43
5.1.7. Dersteki Çalışmalar İle İlgili Bulguların Tartışılması.....	44
5.1.8. Başarı Testine İlişkin Bulguların Tartışılması	45
5.1.9. Öntest ve Sonteste İlişkin Bulguların Tartışılması	45
5.2. Sonuçlar	46
5.3. Öneriler	46
KAYNAKÇA.....	47

EKLER	52
ÖZGEÇMİŞ	89

TABLolar DİZİNİ

Tablo 3.1 Çalışma Grubunun Özellikleri.....	15
Tablo 3.2 Başarı Testi Belirtke Tablosu (1. Sınıf)	16
Tablo 3.3 Başarı Testi Belirtke Tablosu (2. Sınıf)	16
Tablo 3.4 Türkçe Ders Planı	19
Tablo 4.1 Okuma Becerileri İzleme Tablosu (1. Sınıf)	32
Tablo 4.2 Okuma Becerileri İzleme Tablosu (2. Sınıf)	32
Tablo 4.3 Yazma Becerileri İzleme Tablosu (1. Sınıf).....	33
Tablo 4.4 Yazma Becerileri İzleme Tablosu (2. Sınıf).....	34
Tablo 4.5 Görüşme Formuna Verilen Cevaplar	35
Tablo 4.6 Başarı Testine İlişkin Bulgular (1. Sınıf)	39
Tablo 4.7 Başarı Testine İlişkin Bulgular (2. Sınıf)	39
Tablo 4.8 Öntest ve Sonteste İlişkin Bulgular.....	40

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 3.1. Eylem Araştırmasının Aşamaları (Ferrance, 2000, 9).....	12
Şekil 4.1. Okuma Becerileri Puanlarının Zamana Göre Değişimi Grafiği.....	33
Şekil 4.2. Yazma Beceri Puanlarının Zamana Göre Değişimi Grafiği	34
Şekil 4.3. Görüşme Formu Sütun Grafiği.....	35
Şekil 4.4. Öntest-Sontest Grafiği	40

KISALTMALAR DİZİNİ

Kısaltmalara ilişkin açıklamalar aşağıda verilmiştir.

KK : Kavram Karikatürü

OYÖ : Okuma Yazma Öğretimi

OA : Okuma Alışkanlığı

EKLER DİZİNİ

Ek 1. Okuma Becerileri Değerlendirme Rubriği	52
Ek 2. Yazma Becerileri Değerlendirme Rubriği	53
Ek 3. Görüşme Formu	54
Ek 4. Başarı Testi (1. Sınıf)	55
Ek 5. Başarı Testi (2. Sınıf)	57
Ek 6. Derste Kullanılan Karikatürlerden Örnekler	59
Ek 7. Öğrencilerin Çizdiği Karikatürler	78
Ek 8. Ders Esnasından Fotoğraflar	82

BÖLÜM I

GİRİŞ

İnsanoğlu akılı olan ve akılı sayesinde düşünene, problemler çözen, büyük işler başaran bir varlıktır. Bilindiği üzere insanlar sürekli bir araştırma ve inceleme çalışması içindedir. İnsanlık tarihinin ilk yazısı olan çivi yazısı, M.Ö. 3200'lerde Güney Mezopotamya'da yaşayan Sümerliler tarafından bulunmuştur (Kılıç, 2009). Yazının bulunuşu ile birlikte insanlar öğrendiği bilgileri not etmeye başlamışlardır. Not edilen bilgilerle bilgi birikimi oluşmaya başlamıştır. Yazılarak birikenler aynı zamanda okunmuştur. Böylece okuma yazma birlikte ilerlemiştir. Okuma yazma aşama aşama ilerleyerek günümüze kadar gelmiştir.

Ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'ne göre 31 Aralık tarihi itibarıyla 72 ayını dolduran çocukların ilköğretime kaydı yapılmakta ve birinci sınıfta okuma yazma öğretilmeye başlanmaktadır (Güneş, 2013). Öğrencilerin tam anlamıyla okuma-yazma becerisine sahip olması ilkökul 1. ve 2. sınıflara denk gelmektedir. Bu sınıflar okuma-yazma becerisinin sağlıklı şekilde kazanılacağı kritik dönemler olduğu söylenebilir.

Bireyin eğitimi ve yaşamı açısından ilk okuma yazma öğretimi hayati bir öneme sahiptir. Okuma yazma öğretim sürecinde yapılan hatalar, öğrencinin okuma yazma becerilerini ve okuma yazmaya karşı tutumunu olumsuz etkilemektedir (Babayiğit ve Erkuş, 2017). Okuma-yazma becerisine sahip olma süreci öğrenciler ve veliler açısından zorlu bir süreç olduğu düşünülebilir. Bu süreçte okuma yazmaya geçmede yaşanan güçlükler öğrencilere ve velilere sıkıntılı günler yaşatabilir. Öğrenciler bu süreci ne kadar rahat atlatabilir ise o kadar mutlu olup ve okuma yazmaya karşı olumlu tutum geliştirebilir.

Dale (1969) yaşantı konisinin dayandığı bilimsel araştırma bulgularına göre öğrendiklerimizin % 83'nü görme, %11'ini işitme, %3,5'ini koklama, %1,5'ini dokunma, %1'ini tatma duyuları ile öğrenmektedir. İlkokul 1. ve 2. sınıflardaki öğrenciler somut düşündükleri için, yaparak yaşayarak ve görsel materyallerle bu

öğrencilere okuma-yazma öğretimi daha kolaydır. Ayrıca görsel materyaller öğrencinin sıkılmasını engelleyebilir ve eğlenceli şekilde öğrenmesini sağlayabilir.

Okuma-yazma becerisine sahip olma aşamasında öğrencilerin bu süreci zorlanmadan, sıkılmadan ve eğlenceli bir şekilde geçirebilmeleri, okuma yazmaya karşı olumlu tutum geliştirebilmeleri için kavram karikatürleri aracılığıyla okuma-yazma öğretimi yapılması öngörülmektedir.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın genel amacı kavram karikatürleri aracılığıyla ilkokul 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin okuma-yazma becerilerini geliştirmektir.

1.2. Araştırmanın Önemi

Bilgi insanın hayatını sürdürebilmesi ve kendini geliştirebilmesi aracıdır (Yılmaz, 1998). Günümüzde bilgi sahibi olabilmek için okumanın insanlar açısından önemli bir yeri olduğu düşünülmektedir. Bir çok şey öğrenebilmenin ön koşulu okuma yazmayı öğrenebilmekle olduğu söylenebilir. Okuma yazmayı öğrenmeyen ve sevmeyen öğrenciler derslerinin çoğunda başarısız olabilir. Okuma-yazma becerisine sahip öğrenciler akademik olarak daha yüksek seviyelere ulaşabilir. Okuyan insanlar sözcük dağarcığı geliyeceği için kendini daha iyi ifade edebilir.

Bu çalışmadan önce kavram karikatürlerinin okuma-yazma becerisi geliştirmesi ile ilgili herhangi bir bilgi mevcut değildir. Okuma yazma öğretimine kavram karikatürleri ilk kez entegre edilmiştir.

Kavram karikatürleri öğrencilerin ilgi düzeyini artırır iken öğrencileri eğlendirir (Keogh ve Naylor, 1999). KK öğrencilerin eğlenerek, gülererek, duygusal ve zihinsel dünyalarını açarak, daha somut bir okuma-yazma öğrenimi ve okuma alışkanlığı kazandırabilir. Böylece eğlenerek okuma yazmaya geçen öğrenci okumaya karşı olumlu tutum geliştirebilir ve okuma sevgisini içinde hissedebilir. Kitaplarla bu öğrenciler bir dost, arkadaş gibi olabilir. Akıcı bir şekilde okuma becerisine sahip olan öğrenciler okuduklarını rahatlıkla anlayabilir. Böylece bu öğrenciler problem çözme becerine sahip olabilir.

KK okuma ve yazmaya kolay geçişi sağlacayı dūşünüldüğü için okuma sevgisini arttıracasını dūşünülmekte, okuma sevgisinin öğrencide oluşması da kitap okuma alışkanlığı kazandıracayı öngörülmektedir.

1.3. Araştırmanın Problem Durumu

Bu çalışmada kavram karikatürlerinin ilkokul 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin okuma-yazma becerilerinin geliştirilmesi incelenmiştir. Bu nedenle öğrencilerin okuma yazmaya geçişteki karşılaştıkları güçlükler ve öğrencilerin okuma sevgisi duymamaları, okuma alışkanlığına sahip olmamaları gibi durumlar araştırmada değinilmiştir.

Piaget'e göre somut işlemler dönemi çocuğun soyut dūşünemediğı 5 ila 11 yaş arası dönemdir (Kol, 2011). 1. ve 2. sınıf öğrencileri de bu döneme denk gelmektedir. Somut dūşünme görsellerle destekleyerek sağlanabilir. Ayrıca somut görsellerle örneğin karikatürlerle yapılan dersler daha zevkli hale gelebilir. Görseller çocukların daha çok hoşuna gidebilir ve okuma-yazma becerisi ve alışkanlığı kazanmaları için önemlidir. KK ile anlatılanlar öğrencinin gözünde daha iyi canlanır ve öğrencinin anlatılanları daha iyi şekilde kavramasını öngörülmektedir.

Bu çalışmada bilgilendirici karikatürler, okuma ve yazmanın önemine ilişkin karikatürler, okuma yazma öğretimi için sesleri öğrencilerin tanımalarını, hissetmelerini sağlayan karikatürler, harfleri doğru şekilde yazmalarını sağlayacak karikatürler kullanılmıştır.

1.4. Araştırmanın Alt Problemleri

Araştırmanın problem durumu ve amacına göre aşağıdaki soruların cevapları araştırılmıştır.

1. Kavram karikatürlerine dayalı öğretimin ilkokul 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin okuma becerilerini geliştirilmesine katkısı nedir?
2. Kavram karikatürlerinin ilkokul 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin yazma becerilerini geliştirilmesine katkısı nedir?
3. Karikatürlerle okuma-yazma öğretime ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?

4. Karikatürlerle okuma yazma öğretimi sonucunda öğrencilerin okuma yazma hızlarında bir artış var mıdır?

1.5. Araştırmanın Sayıtları

1. Araştırma sürecine katılacak öğrenciler, kendilerine uygulanacak ölçme araçlarına nesnel ve güvenilir yanıtlar vermiştir.

1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma 2015-2016 Eğitim-Öğretim yılında Muğla-Milas'ta bir ilkokulda birleştirilmiş sınıf 1. ve 2. sınıfta öğrenim gören 15 öğrenciden elde edilen 24 haftalık verilerle sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Kavram Karikatürü: Karikatürlerdeki her bir karakterin yaşamda karşılaşılabilecek bir olaya ilişkin farklı yönlerini desteklediği ilgi çekici ve şaşırtıcı karikatür biçimindeki çizimler, kavram karikatürleridir (Keogh ve Naylor, 1999).

Okuma Alışkanlığı: Kişilerin okuma becerisine sahip olduktan sonra bu eylemi zevkle, sürekli yapmalarını sağlamak için kazanmaları gereken bir beceridir (Gönen, Çelebi Öncü ve Işıtan, 2004).

BÖLÜM II

KURAMSAL AÇIKLAMALAR VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde karikatür, kavram karikatürü, okuma-yazma öğretimi, okuma alışkanlığı, okuma-yazma öğretiminde kullanılan yöntem ve teknikler, günlük ders planı örneği ve yurt dışında ve yurt içinde yapılmış ilgili araştırmalardan bahsedilmiştir.

2.1. Karikatür

Karikatür; İnsanların, varlıkların, yaşanmışlıkların, duygu ve düşüncelerin doğal olanın tam tersini, olağanın karşıtını ve mizahi yanlarını yakalayan, bazen yazı da kullanarak abartılı çizimlerle bir gülmece anlatımına dönüştürme şeklidir (Alsaç, 1994).

Karikatür görsel unsurları sınıfa taşır. Karikatürler öğrenciyi güdüleyen ve öğrenmeyi kolaylaştıran güçlü bir araç olarak kabul edilmektedir. Görsel algının hatırlama açısından bakıldığında sözlü anlatımdan çok daha etkili olduğuna araştırmaların birçoğunda değinilmiştir. Bu sebepler nedeniyle karikatürler eğitimde kullanılabilir (Avons, 1998).

Eğitimi karikatürlerle yapmak akılda kalmayı artırır. Bilgiyi özümsememizi sağlar ve bilginin hatırlanmasının kolaylaştırır. Karikatürlerle sınıf tartışmalarını başlatabilir, dersleri destekleyebilir, anlatıma dayalı dersleri görselleştirebiliriz (Heitzmann, 1998). Karikatürler öğrencilerin eleştirel düşünme ve sorun çözme becerilerini geliştirebilir. Karikatürler öğrencilerin ufkunun açılmasını sağlayabilir. Karikatürler öğrencilere birçok yönden fayda sağlarlar. Derslerde karikatür kullanmak eğlencelidir ve öğrencilerin düşünme güçlerini geliştirebilir. Öğretmenin karikatürün seviyesinin öğrenciye uygunluğuna dikkat etmesi önemlidir. Öğretmen öğrencilere düzeylerine uygun karikatürler göstermesi karikatürlerin etkisini arttıracığı söylenebilir.

2.2. Kavram Karikatürleri

Kavram karikatürlerinin oluşumu ilk kez 1992 yılında Brenda Keogh ve Stuart Naylor tarafından olmuştur. Kavram karikatürleri, bilimsel olaylar içeren hayatta karşılaşılabileceğimiz durumları kapsayan ve hayatta karşılaştığımız durumlarla ilgili farklı görüşleri farklı karakterlerin sunduğu karikatürize çizimlerdir (Keogh ve Naylor, 1999).

Kavram karikatürleri, yapılandırmacı (constructivist) yaklaşıma göre ve öğrencilerin varolan bilgilerine dayanarak dersi sürdürmeye olanak sağlayan önemli bir yoldur (Kabapınar, 2005). Karikatürler ile kavram karikatürleri arasında fark vardır. Karikatürlerin amacı sadece insanları güldürmektir. Kavram karikatürleri ise öğrencilerin hem ilgi düzeyine olumlu katkılar sağlar hem de öğrencileri eğlendirirken mevcut bilgilerine eleştirel açıdan bakmayı amaçlar (Keogh ve Naylor, 1999).

Kavram karikatürleri konuşmaları konuşma balonları ile aktaran görsel çelişkiler ya da zihinsel çizimlerdir. Görüşler farklı olarak ele alınır. Farklılık daha sonraki görüş alışverişlerinde, öğrencilerin birbirlerinin düşüncelerini eleştirmelerini sağlar. Böylece tartışma ortamı yaratılmış olur (Dabell, 2006). Böylece öğrenilen konunun kalıcılığını arttırır. Bilgilerin daha kolay öğrenilmesini sağlar. Kavram karikatürleri bir kavram, durum veya olayla ilgili öğrencilerin tartışma ortamı oluşturarak öğrencileri araştırma yapmaya yönlendirmeyi amaçlar (Uğurel ve Moralı, 2006).

Çocuklar yakın çevreden başlayarak kalıplaşmamış bakış açısıyla nesnelere, tutumlar, davranışlar, duygular, değerler, anlamlar hakkında ve kendilerinin başkalarıyla ilişkilerini araştırarak sorularla ilgilenirler (Duman, 2015). Kavram karikatürlerinde de genellikle üç karakterin karşılıklı sorularını ya da düşüncelerini yönettikleri konuşma balonları bulunur. Ayrıca kavram karikatürleri öğrenenlere birçok olayda öğrenenlerin önceden düşünmedikleri farklı görüşler, farklı bakış açıları kazandırır (Keogh ve Naylor, 1999).

Dabell (2004) kavram karikatürlerinin özellikleri aşağıdaki gibi sıralar:

- Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini ve fikirlerini ortaya çıkarırlar.
- Öğrencilerde farklı bakış açıları gelişmesine yardımcı olur.
- Öğrenciler, karakterler üzerinden kendi düşüncelerini savunabildikleri için kendine güvenirlere ve cesaretlenirlere.
- Kavram karikatürleri fikir alış-verişi yapılmasını sağlar.

- Derse katılımı ve motivasyonu artırır.
- Düşüncelere sorgulayıcı olarak yaklaşır ve ayrıntılara girmeyi sağlar.
- Öğrencilerin özeleştiri yapmalarına ortam tanır.
- Orijinal fikirler üretmeleri yönünde öğrencileri destekler.
- Öğrencilerdeki var olan kavram yanlışlarını ortaya çıkarır ve bu kavram yanlışlarının giderilmesine yardımcı olur.
- Ders sonunda konunun tekrar edilmesini ve özetlenmesini sağlar.

Kavram karikatürü ile öğretim yapılırken, öğretmen ilk olarak kavram karikatüründe olan karakterler ve savundukları düşünce tarzları öğrencilere tanıtılır. Daha sonra öğrencilere karakterlerin hangisinin düşüncesine katıldıklarını ve katılma gerekçelerini sorar. Öğrenciler, karakterlerden hangisinin düşüncesine katıldıklarını ve gerekçelerini ifade eder. Böylece öğrencilerde var olan düşünce biçimleri ve bu düşünce biçimlerinin sebepleri ortaya çıkarılır. Bu sırada öğrenciler fikirlerini ifade edebilme ve başkalarının fikirlerini öğrenme imkânı bulmuş olur (Kabapınar, 2005).

2.3. Okuma Yazma Öğretimi

Çağdaş uygarlıkların oluşmasında okuma yazmanın önemli olduğu düşünülmektedir. Okuma etkinliği, insanlığın yazıyı icadından beri vardır. Bilgi edinmek ve zevk almak için yapılan bu etkinlik günümüzde daha da önemli bir hâle gelmiştir (Koç, 2012).

Okuma yazmanın kolay öğrenilmesinde okuma-yazma öğretiminde kullanılan yöntemlerin etkisi olduğu söylenebilir. Öğrenmenin gerçekleşebilmesinde yararlanılan en önemli faktörlerden biri öğretim yöntemleridir. Öğretimde kullanılan yöntemler, öğrencinin kişisel gelişim özelliklerine, öğrencinin psikolojik durumuna, çevrenin etkisine dikkat etmeye ve öğrencinin güdülenmesini artırmaya uygun durumda olmalıdır (Duman ve Aybek, 2003). Çünkü okuma-yazma öğretimi sürecinde güçlük çeken öğrencide oluşan okuma korkusu, bunun sonucunda okumadan ve bütün yazılı materyallere karşı öğrencinin motivasyonun azalması, öğrencinin okuma ve yazmaya olan ilgisini de olumsuz etkileyebilir. Bundan dolayı okuma-yazma öğretiminde kullanılan öğretim yöntemi seçerken doğru, anlamlı ve okuduğunu anlayan öğrencilerin yetişmesini sağlayan yöntemlerin belirlenmesine özen gösterilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Okuma ve yazma, OYÖ boyunca birlikte sürdürülmektedir. Okunan her şey yazılmakta; yazılan her şey de okunmaktadır. Yani okumayı öğretip sonra yazmayı öğretmek veya yazmayı öğretip sonra okumayı öğretmek de mümkün değildir. Okuma-yazma öğretiminin birlikte öğretilmesi hem okumaya hem de yazmaya destek sağladığı söylenebilir.

2.4. Okuma Alışkanlığı

OA; bireyin kitap okumayı zevk alarak ve sürekli yapması ile kazanılan bir alışkanlıktır. Kitap OA insanlara sadece bilgi kazandırmaz, bunun yanı sıra bu alışkanlık onların düşünme yeteneklerini geliştirir, yeni fikirler üretebilmelerinde onlara fayda sağlar (Arıcı, 2005).

Bütün alışkanlıklar gibi okuma alışkanlığının da küçük yaşlarda kazanılması, bu alışkanlığın sürdürülmesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Okuma alışkanlığını 1. ve 2. sınıfta kazandırabilirsek bu alışkanlık öğrencide daha sonraki zamanlarda da devam edebilir. Özellikle küçük yaşlardan itibaren kazanılan OA ve okumadaki çeşitlilik, bireylerin bilişsel gelişimi ve sosyal yönden olgunlaşmasında önemli bir yere sahiptir (Coşkun, 2003). Yapılan araştırmaların birçoğu, okuma alışkanlığının küçük yaşlarda kazandırılırsa kalıcı olacağını göstermektedir. OA kişinin zeka gelişimine de olumlu katkılar sağladığı söylenebilir.

2.5. İlgili Araştırmalar

2.5.1. İlgili Yurtdışı Çalışmalar

Audrey Rule, Derek Sallis ve Ana Donaldson (2008) çalışmasında, öğretmen adaylarının yaptığı mizahi karikatürlerle ilköğretim öğrencilerine fen kavramlarını öğretmeyi amaçlamıştır. Çalışmanın sonunda öğrencilerin kavram karikatürlerinden zevk aldıkları ve karikatürlerin öğrencileri derse karşı motive ettiği ortaya çıkmıştır. Ayrıca karikatürlerle verilen konunun püf noktalarının öğrenilmesinde öğrencilere yardımcı olmuştur. Öğrencilere karikatür örneklerini göstermenin yeni karikatürler üretimi için önemli olduğu anlaşılmıştır. Komik karikatürler yapımı aktiviteleri sadece ilgi çekici olmakla kalmayıp aynı zamanda gelecekteki ilköğretim

öğretmenlerine geleneksel ders kitabının ötesinde öğrenmeyi etkin bir şekilde kolaylaştırmaya yönelik yeni bir bakış açısı sağlamıştır. Fen kavramlarının öğretimini karikatürlerin kolaylaştırdığı bu çalışmanın sonucunda tespit edilmiştir.

Sexton (2010) çalışmasında Matematik öğrenme ve matematiği öğretmede tercih edilen yaklaşımlar hakkındaki öğrenci bilgilerine ulaşmak için kavram karikatürlerini kullanmıştır. Bunu yaparken kavram karikatürlerinin etkiliği belirlenmek istenmiştir. Öğrencilerin Matematik öğretiminde düşüncelerini paylaşmaktan çekindikleri saptanmıştır. Çoğu öğrenci Matematik öğrenirken davranışçı yaklaşımları tercih etmektedir. Kavram karikatürleri öğrencilerin tercihlerini açıklamada öğrencilere kolaylık sağlamıştır. Kavram karikatürleri öğrencilerin öğrenme tercihleri hakkında bilgiye erişimi sağladığı ortaya çıkmıştır.

Abdul Gafoor ve Shilna (2013) çalışmasında kavram karikatürlerinin Kimya öğrenmedeki etkisini araştırmıştır. Kavram karikatüründeki karakterler sayesinde öğrencilerin derslerde tartışma ortamı yarattığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca Kimya dersindeki birçok kavramın öğrenciler için soyut olduğu için kavranmasının güç olduğu belirtilmiştir. Burada kavram karikatürleri soyut kavramları öğretiminde çok iyi rol alacağı anlaşılmıştır. Kavram karikatürleri Kimya dersinde öğrencilerin birçok konuda daha kolay öğrenmesini sağladığı yapılan araştırma sonucu saptanmıştır.

2.5.2. İlgili Yurtiçi Çalışmalar

Atasoy, Tekbıyık ve Gülay (2013) çalışmasında, beşinci sınıf öğrencilerinin ses kavramını anlamalarını geliştirilmesine kavram karikatürlerinin etkisi incelemiştir. Araştırmanın sonucunda ses kavram testinin öntestinden elde edilen veriler grupların öğretime eşit başlamalarına rağmen öğretimden sonra kavram karikatürlerinin uygulandığı grubun kontrol grubuna göre daha başarılı olduğu saptanmıştır. Araştırma kavram karikatürleriyle öğrenim gören öğrencilerin, sadece Fen ve Teknoloji programındaki etkinliklerle öğrenim gören öğrencilerden daha çok kavramsal değişimin olduğunu göstermiştir.

Türkoğuz ve Cin (2013) çalışmasında argümantasyona dayalı kavram karikatürü etkinliklerinin öğrencilerin kavramları anlama düzeyleri üzerindeki etkileri incelenmiştir. Bu çalışma 2012-2013 eğitim-öğretim yılında İzmir ilinde bulunan bir ilköğretim okulunda kontrol gruplu öntest-sontest uygulanarak yarı deneysel desen şeklinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonunda, öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersi

yedinci sınıf “Yaşamımızdaki Elektrik” ünitesine ilişkin kavramları anlama düzeyleri arasında deney grubu yönünde pozitif yönde anlamlı bir fark saptanmıştır. Geleneksel yöntemlere göre kavram yanlışlarının giderilmesinde kavram karikatürleri etkili olmuş ancak, bütün kavram yanlışlarının kavram karikatürleri ile düzeltilmediği ortaya çıkmıştır.

Taşlıdere (2013) çalışmasında yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına göre hazırlanan kavram karikatürleriyle zenginleştirilmiş çalışma yapraklarının, cinsiyetin ve her ikisinin birlikte geometrik optik konusundaki Fen bilgisi öğretmen adaylarının kavramsal anlamalarına etki düzeylerini araştırmıştır. Çalışmada ikinci sınıfta öğrenim gören 121 öğretmen adayı üzerinde gerçekleştirmiştir. Yapılan analiz sonuçlarına göre, kavram karikatürleri ile zenginleştirilmiş çalışma yapraklarının adayların geometrik optik konusundaki kavramları anlamaları üzerinde pozitif olarak anlamlı etkisinin olduğunu, cinsiyet ve çalışma yaprakları etkileşiminin ise anlamlı yönde etkilerinin olmadığı saptanmıştır.

Şaşmaz Ören, Karatekin, Erdem ve Ormancı (2012) yaptığı çalışmayla bitkilerde solunum-fotosentez konusundaki Fen ve Teknoloji öğretmen adaylarının bilgi düzeylerinin kavram karikatürleri yardımıyla belirlenmesini ve öğrenim türü, sınıf düzeyi ve benzeri farklı değişkenler açısından incelenmesini amaçlamıştır. Çalışma, Celal Bayar Üniversitesi'nde öğrenim gören 192 Fen ve Teknoloji öğretmeni adayından alınan bilgilerle gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın sonucunda Fen ve Teknoloji öğretmen adaylarının bilgi düzeylerinin, konunun “fotosentez olayı için gerekli koşullar-ışık” ve “geceleri bitkilerde solunum fotosentez olayı” başlıklarında diğer başlıklardan daha yüksek olduğu anlaşılmıştır.

Balım, İnel ve Evrekli (2008) çalışmasında kavram karikatürü kullanmanın Fen öğretiminde öğrencilerin sorgulayıcı öğrenme becerilerine ve akademik başarılarına etkisini araştırmayı amaçlamıştır. Ortaya çıkan araştırma verilerine göre, deney grubu ile kontrol grubu arasında akademik başarı puanları yönünden anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Sorgulayıcı öğrenme becerileri algı puanları bakımından deney grubu tarafında olumlu bir fark bulunmuştur. Araştırmanın sonuçlarına göre, kavram karikatürlerinin öğrencilerin deneyimleriyle, ilk kez karşılaştıkları bilgileri sorgulamalarına yardımcı olup, öğrencilerin bu yönde algılarını pozitif yönde etkilediği anlaşılmaktadır.

Gölgeli ve Saraçoğlu (2011) çalışmasında 6. sınıf Fen ve Teknoloji dersi öğretim programında bulunan “Işık ve Ses” ünitesindeki konuların öğretilmesinde kavram

karikatürü kullanılmasının öğrencilerin akademik başarılarına etkisinin olup olmadığını incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2009–2010 eğitim öğretim yılının 2. döneminde Kayseri ilinde bir ilköğretim okulunda 6. sınıfta öğrenim gören 77 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmacı “Işık ve Ses” ünitesindeki konuları kontrol grubunda sadece tartışma yöntemiyle, deney grubunda ise bu yöntem kavram karikatürleriyle desteklenerek öğretilmiştir. Araştırmanın sonucunda; deney ve kontrol gruplarının başarı puanları arasında deney grubu yönünde pozitif anlamlı bir fark belirlenmiştir.

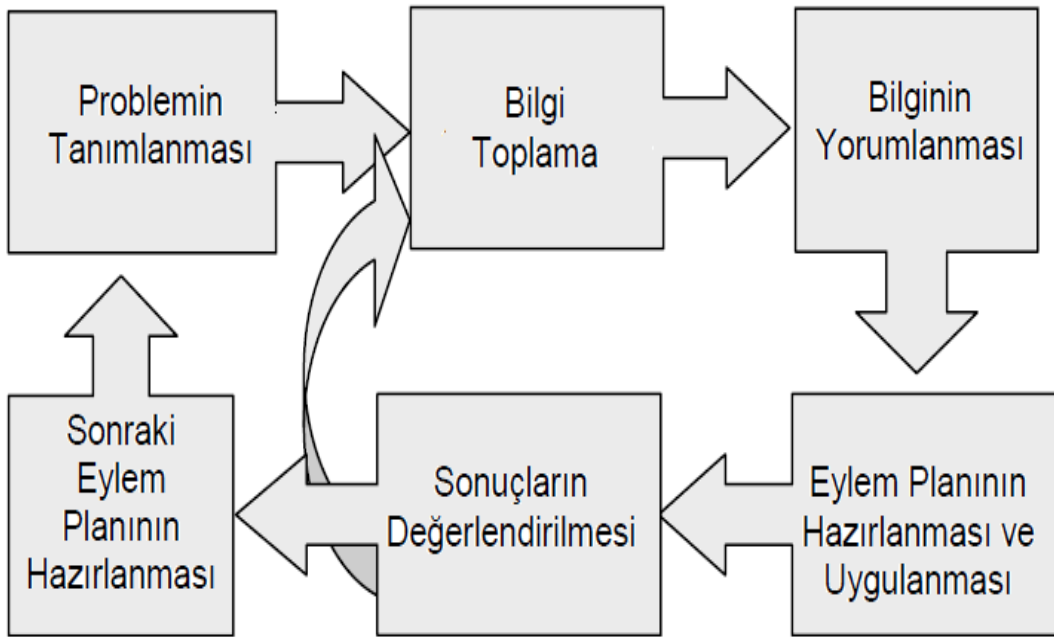
BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeline, çalışma grubuna, veri toplama araçlarına ve verilerin analizi ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden olan eylem araştırması (action research) yapılmıştır. Eylem araştırması problem durumu yani inceleme alanını tanımlamakla başlayıp, bu alanla ilgili verilerin toplandığı ve analiz edildiği, bulguların nasıl kullanılacağı planlandığı ve son olarak paylaşıldığı, raporlaştırıldığı sistematik bir süreçtir (Johnson, 2015).

Şekil 3.1. Eylem araştırmasının aşamaları (Ferrance, 2000, 9)

Problemin Tanımlanması: Araştırmayla ilgili soruların belirlenmesi bu bölümde yapılır. Soruların anlamlı, konuyla ilişkili olması ve uygulanabilir olması araştırma açısından çok önemlidir.

Bilgi Toplama: Belirlenen sorularla ilgili olarak problemin daha da detaylı olarak tanımlanması ve problemin çözülmesine yardımcı öneriler getirebilmek için ilgili alanlarda veriler toplanır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Bilginin Yorumlanması: Ana başlık konuların belirlendiği bölümdür. Ulaşılan verilere göre analiz yöntemi belirlenir (Thorne ve Qiang, 1996).

Eylem Planının Hazırlanması ve Uygulanması: Araştırmacının yorumları ve ulaştığı analiz sonuçları ışığında süreçle ilgili çözüm yolu ya da uygulama geliştirdiği aşamadır.

Sonuçların Değerlendirilmesi: Uygulama ile ulaşılması beklenen sonuçlara ne derece ulaşıp ulaşılmadığı ile ilgili değerlendirme yapılmasıdır (Ferrance, 2000). Beklenen duruma ulaşılamaması durumunda araştırmacı tekrardan problem tanımlama aşamasına dönüp, gerekirse dışardan destek alıp problemi tekrardan tanımlamalıdır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2011).

Sonraki Eylem Planının Hazırlanması: Yeniden tanımlanan probleme göre yeni bir eylem stratejisi geliştirilip ve geliştirilen bu stratejinin uygulamaya yeniden konulmasıdır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2011).

Kavram karikatürleriyle okuma yazma öğretilirken yapılan eylem araştırmasının sistematik (planlı) olmasına dikkat edilmiştir.

24 haftalık bir plan hazırlanmış ve bu plana uygun olarak çalışmalar yürütülmüştür.

Eylem araştırmaları bir süreçle ilgili araştırma olduğu için 24 haftalık bir süreç izlenmiştir.

İzlenen 24 hafta araştırma günlüğüne kaydedilmiştir.

Kavram karikatürleriyle okuma yazmanın daha kolay, daha hızlı ve daha zevkli şekilde öğrenilmesi amaçlanmıştır.

Karikatürler hazırlanırken dikkat edilen hususlar aşağıda sıralanmıştır:

Karikatürler hazırlanırken öğrencilerin ilgi alanları dikkate alınarak karikatürler hazırlanmıştır.

Öğrencilere okuma yazma öğretirken, okumayı sevdiren ve OA kazandırırken hazırlanan karikatürlerin çocukların en sevdiği kahramanlardan oluşturulmasına özen gösterilmiştir.

Karikatürler oluşturulurken karikatürlerin öğrencilerin düzeylerine uygun olmasına dikkat edilmiştir.

Karikatürler hazırlanırken alanında uzman 1. sınıf okutan 20 yıllık tecrübeli 2 sınıf öğretmeninin, alanında uzman 2. sınıf okutan 20 yıllık tecrübeli 2 sınıf öğretmenin ve 1 karikatür konusunda alan uzmanının görüşüne başvurulmuştur.

Karikatürler mizah öğesi olduğu için mizah unsuru içermesine dikkat edilmiştir.

Karikatürlerde arka planın sade olmasına dikkat edilmiştir.

Karikatürlerin öğrencileri düşündüren tarzda olmasına dikkat edilmiştir.

Karikatürlerde gerçek yaşamdan örnekler olmasına özen gösterilmiştir.

Karikatürlerde sunulan örneklerin ilgi çekici olmasına dikkat edilmiştir.

Karikatürlerdeki kahramanların çocukların bildikleri çizgi film kahramanları olmasına özen gösterilmiştir.

Böylece çocuklar karikatürlerdeki olayları yaşıyormuş gibi hissetmiştir.

Karikatürlerdeki dilin sade ve anlaşılır olmasına özen gösterilmiştir.

Karikatürlerde en az iki kahraman olmasına dikkat edilmiştir.

Aynı konuyu anlatan karikatürlerin birbiri arasında bağlantı olmasına dikkat edilmiştir.

3.2. Çalışma Grubu

Bu deneysel araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Muğla-Milas'ta bir ilkokulda öğrenim gören ve birleştirilmiş sınıf olan 1. ve 2. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. 1. sınıflarda 5 kız 4 erkek, 2. sınıflarda 2 erkek 4 kız toplamda sınıfta 15 öğrenci bulunmaktadır. Bu çalışmadaki uygulamaların tamamı araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir.

Tablo 3.1

Çalışma Grubunun Özellikleri

Cinsiyet	Kız	9
	Erkek	6
Öğrenci Sayısı	1.Sınıf	9
	2.Sınıf	6
Anasınıfına Giden Öğrenci Sayısı	1.Sınıf	0
	2.Sınıf	0
Anasınıfına Gitmeyen Öğrenci Sayısı	1.Sınıf	9
	2. Sınıf	6
Anne Eğitim Durumu	İlkokul	12
	Ortaokul	3
Baba Eğitim Durumu	İlkokul	14
	Ortaokul	1
Aile Gelir Düzeyi	0-999 TL	5
	1000-1499 TL	5
	1500-1999 TL	4
	2000 TL ve üzeri	1

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplamak için “Öğrenci Çalışmaları”, “Akademik Başarı Testi”, “Okuma-Yazma Rubriği”, “Görüşme Formu” kullanılmıştır. Ayrıca çalışmalar yapılırken öğrenci velilerinden izin alınarak video ve ses kaydı yapılmıştır.

Öğrenci Çalışmaları: Öğrencilerle yapılan kavram karikatürleriyle okuma-yazma çalışmaları, okumayı sevdirmek ve okuma alışkanlığı kazandırmak için yapılan çalışmaların tümüdür. 2. sınıf öğrencilerine kavram karikatürleri çizdirilmiştir. Bunun için ilk olarak işbirliği içinde gruplar halinde kavram karikatürleri çizdirilmiştir. Hep birlikte öğrenciler kavram karikatürlerini oluşturduktan sonra bu kavram karikatürleri sınıfla paylaşılmıştır. Daha sonra ise öğrencilere bireysel kavram karikatürleri

çizdirilmiştir. Bu kavram karikatürleri öğrencilerin kendi ürünleridir. Daha sonra öğrencilerin çizdiği kavram karikatürlerindeki olaylar çizen öğrencinin bilgisi alınarak çözümlenmiştir. Çizilen kavram karikatürleri sınıf panosuna asılmıştır. Kavram karikatürlerinde öğrencilerin en çok sevdiği çizgi film kahramanları, bilgisayar oyunlarındaki kahramanlar vs. kullanımına izin verilmiştir. Böylelikle çocuk en sevdiği kahramanlarla okuma yazma öğrenmesi sağlanmıştır. Okumayı sevdirmek ve okuma alışkanlığı kazandırmak amaçlanmıştır.

Akademik Başarı Testi: Öğrencilerle yapılan çalışmalardan sonra kavram karikatürlerinin etkisini ölçmek amacı ile araştırmacı tarafından geliştirilmiş akademik başarı testi kullanılmıştır. Başarı testinin geliştirilmesinde öncelikle işlenecek olan konulara ait belirtke tablosu hazırlanmıştır.

Tablo 3.2

Başarı Testi Belirtke Tablosu (1. Sınıf)

Hedef-dav.	Bilgi	Kavrama	Uygulama	Analiz	Sentez	Değerlendirme	Toplam (%)
Kazanımlar							
Okuduğunu anlamlandırmada görsellerden yararlanır.	3	-	-	-	-	-	3 %30
Okuduğu cümleyi anlar.	3	-	-	-	-	-	3 %30
Görsellerden hareketle cümleler ve metinler yazar.	-	2	-	-	-	-	2 %20
Verilen cümle ya da metne bakarak yazar.	2	-	-	-	-	-	2 %20

Tablo 1.3

Başarı Testi Belirtke Tablosu (2. Sınıf)

Hedef- dav.	Bilgi	Kavrama	Uygulama	Analiz	Sentez	Değerlendirme	Toplam (%)
Kazanımlar							
Ön bilgilerini kullanarak okuduğunu anlamlandırır.	-	4	-	-	-	-	4 %40
Okuduğundan hareketle isteneni yapar.	4	-	-	-	-	-	4 %40
Yazma konusunu belirler.	-	1	-	-	-	-	1 %10
Belirli bir konuda yazılar yazar.	-	1	-	-	-	-	1 %10

Bu belirtke tablosuna göre hazırlanan sorularının kapsam geçerliliği için alanında 15 yıl çalışmış bir ölçme değerlendirme uzmanının görüşüne başvurulmuştur. Ayrıca testteki soruların güçlüklerini belirlemek için başka bir sınıfta ön uygulama gerçekleştirilmiştir. Başarı testi soruları oluştururken 20 yıl tecrübeli alanında uzman iki sınıf öğretmenin görüşü alınmıştır.

Okuma-Yazma Becerileri Değerlendirme Rubriği: Okuma yazmayı değerlendirmek üzere bir okuma-yazma rubriği kullanılmıştır. Kullanılan rubrikler 2015-2016 Eğitim-Öğretim yılı 1. ve 2. sınıf öğretmen klavuz kitabında yer alan rubriklerdir (Temur Doğan, 2015). Rubrikler ile öğrencilerin okuma yazmaya geçişi dereceli olarak değerlendirilmiştir. Rubrikler farklı iki öğretmen tarafından puanlanmış ve rubriklerden çıkan sonuçların ortalaması alınarak puanlama güvenilirliği arttırılmaya çalışılmıştır.

Görüşme Formu: Kavram karikatürlerinin okuma yazmaya etkisi ve okuma alışkanlığı kazandırmada etkisini öğrenmek için öğrencilere yarı yapılandırılmış bir görüşme formu uygulanmıştır. Görüşme formunu oluşturmak için konu ile ilgili literatür incelenmiştir. Literatür incelenmesinin ardından oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formu, ilk okuma yazma öğretimi alanında uzman 30 yıllık tecrübeli bir sınıf öğretmenine, nitel

araştırma yöntemleri konusunda uzman bir öğretim üyesinin görüşüne sunulmuştur. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda çeşitli ekleme, çıkarma ve düzeltmeler yapılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu pilot olarak üç öğrenciye uygulanmıştır. Pilot uygulama yapıldıktan sonra yarı yapılandırılmış görüşme formuna son şekli verilmiştir. Görüşme formunun sonuna görüşmecinin eklemek istediği düşüncelerini belirtebilmesi için bir alan bırakılmıştır. Eylem araştırmasında velilerle görüşme son derece önemlidir (Johnson, 2015). Öğrencinin evdeki çalışmaları, çalışma koşulları vs. hakkında bilgi sahibi olmak için velilerle görüşme yapılmıştır. Ayrıca okul müdürü ile görüşme yapılarak okul müdüründen de karikatürlerle öğretimin öğrenciler üzerinde yarattığı değişim hakkında görüşleri alınmıştır. Daha sonra okulda görev yapan diğer öğretmenle de görüşme yapıp görüşleri alınmıştır.

3.4. Okuma-Yazma Öğretiminde Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Anlatım Yöntemi: Anlatım, bilgilerin öğretici tarafından sözel sembollerle öğrenene aktarıldığı öğretim yöntemidir. Derse giriş yapılır iken, kısa zamanda çok bilginin aktarılacağı zaman anlatım yöntemi kullanılır. Kalabalık gruplarda ve konuların özetletmesinde sıkça başvurulan yöntemdir (Altun, Akbulut, Altunay, Çobanoğlu, A., Baran, Çelik, Çobanoğlu, İ., Eyüboğlu, Gürbüz, Karadeniz, Kışla, Orhan, Şendağ ve Yurdakul, 2015).

Soru-Cevap Tekniği: Öğrenciyi düşünmeye yönelten ve neyi ne kadar öğrendiği hakkında dönüt ve düzeltme sağlayan bir tekniktir. Kavram yanlışlarını ortaya çıkarmak için kullanılır (Altun ve diğerleri, 2015). Karikatürlerdeki karakterler konuşurken soru-cevap tekniği kullanılmıştır.

Tartışma Yöntemi: Bir konu ya da problemle ilgili olarak öğrenenleri düşünmeye yönleltmek, karşılıklı düşünceleri ortaya koymak, anlaşılmayan ya da yanlış anlaşılan konuların açıklığa kavuşmasını sağlamak, eleştirel düşünme becerilerini geliştirmek için kullanılan yöntemdir (Altun ve diğerleri, 2015).

Gösterip Yaptırma Yöntemi: Belirli bir işlemin uygulanışını veya araç-gereçlerin çalışma şekillerini önce göstererek açıklama daha sonra da öğreneni alıştırma ve uygulamalar yaptırarak öğretmeye dayanan yoldur. Psikomotor becerilerin öğretilmesinde etkilidir (Altun ve diğerleri, 2015). Bu yöntem öğrencilere harfleri yazdırılır iken kullanılmıştır.

Oyunlaştırma (Drama) Tekniği: Öğrencinin hangi durumlarda nasıl davranması gerektiğini yaparak yaşayarak başka kişiliğe girerek öğrenmesini sağlayan tekniklerden biridir. Drama hangi durumlarda nasıl davranacağımızı öğretir (Altun ve diğerleri, 2015). Karikatürlerde geçen olayları canlandırmada drama tekniğinden yararlanılmıştır.

İstasyon Yöntemi: Başlamış bir işe katkıda bulunmak, yarım kalmış bir işi tamamlamak için öğrencilerin her aşamada katkıda bulunduğu öğrenci merkezli bir yöntemdir (Gözütok, 2007). Öğrencilere karikatür çizdirme, karikatürlerle ilgili slogan ve şiir yazdırmada istasyon yönteminden faydalanılmıştır.

Altı Şapkalı Düşünme Tekniği: Düşünce ve önerilerin belirli bir düzen dahilinde sunulmasında kullanılan tekniklerden biridir. Bu teknik bir olaya farklı bakış açıları ile bakmayı öğretir. Beyaz şapka tarafsızlığı, kırmızı şapka duygusallığı, siyah şapka karamsarlığı, sarı şapka iyimserliği, yeşil şapka yaratıcı düşünmeyi ve mavi şapka karar vermeyi temsil eder (Altun ve diğerleri, 2015). Okuma- yazma öğretiminde kavram karikatürleri aracılığıyla öğretim asıl teknik olmakla birlikte uygulanmıştır.

Tablo 3.4

Türkçe Ders Planı

1. BİÇİMSEL BÖLÜM	
Süre	10 ders saati
Sınıf	1. Sınıf
Ders	Türkçe
Konu	“E” sesini okuma ve yazma
Öğretme- Öğrenme Yöntem Ve Teknikleri	Düz anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Gösterip Yaptırma.
Derste Kullanılan Araç Ve	Kavram karikatürleri

Gereçler	
Beceri Alanı Ve Kazanımlar	<p style="text-align: center;">1. Dinleme/İzleme</p> <p style="text-align: center;">1.2. Duyduğu sesleri taklit eder.</p> <p style="text-align: center;">1.3. Seslere karşılık gelen harfleri ayırt eder.</p> <p style="text-align: center;">2. Konuşma</p> <p style="text-align: center;">2.1. Kelimeleri anlamlarına uygun kullanır.</p> <p style="text-align: center;">3. Okuma</p> <p style="text-align: center;">3.1. Okuma materyalindeki temel bölümleri tanır.</p> <p style="text-align: center;">3.2. Harfi tanır ve seslendirir.</p> <p style="text-align: center;">3.3. Hece ve kelimeleri okur.</p> <p style="text-align: center;">3.4. Basit ve kısa cümleleri okur.</p> <p style="text-align: center;">4. Yazma</p> <p style="text-align: center;">4.2. Harfleri tekniğine uygun yazar.</p>
<p>2. GİRİŞ BÖLÜMÜ</p> <p>ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ</p>	
Dikkat Çekme	Öğretmen sınıfa elinde kavram karikatürleri ile girer.
Gözden Geçirme Güdüleme	Öğretmen “Bu dersimizde çocuklar, okuma yazma öğrenmeye başlayacağız. İlk sesimizi öğreneceğiz. Çocuklar eğer dersimize etkin şekilde katılırsanız; okumaya yazmaya geçmeniz kolaylaşır. Güzel bir şekilde okuyabilirsiniz.” diyerek öğrencileri güdüler.
Derse Geçiş	“Bakın size bir karikatür hazırladım. Bakalım beğenecek misiniz?” der.

3. GELİŞTİRME BÖLÜMÜ

Öğretmen “e” sesini hissettirme karikatürünü öğrencilere gösterir. “Bu karikatürdeki kişiler kimler tanyor musunuz? Sizce Çakıl neden ağlıyor? Çakılı nasıl susturabiliriz? E bebeğim e e e diyerek avutabilir miyiz? Haydi hep birlikte e bebeğim e e e diyerek Çakıl’ı avutalım.” diyerek “e” sesi öğrencilere hep birlikte söylettirilir. Daha sonra tek tek söylettirilir.

Ders

Ara Özet

Öğretmen “Evet çocuklar e sesini söylemeyi öğrendik.” der.

Ara Geçiş

Öğretmen “e” sesi ile başlayan kelimelere örnekler veren karikatürleri öğrencilere dağıtır.

Karikatür öğrencilere okunur. “E” sesi ile başlayan kelimeler örnek verilir. Daha sonra öğrencilerden örnekler vermeleri istenir. “E” ile başlayan nesnelerin resimleri öğrencilere gösterilir. “E” sesi ile ilgili tekerlemeler ve şarkılar söylenir.

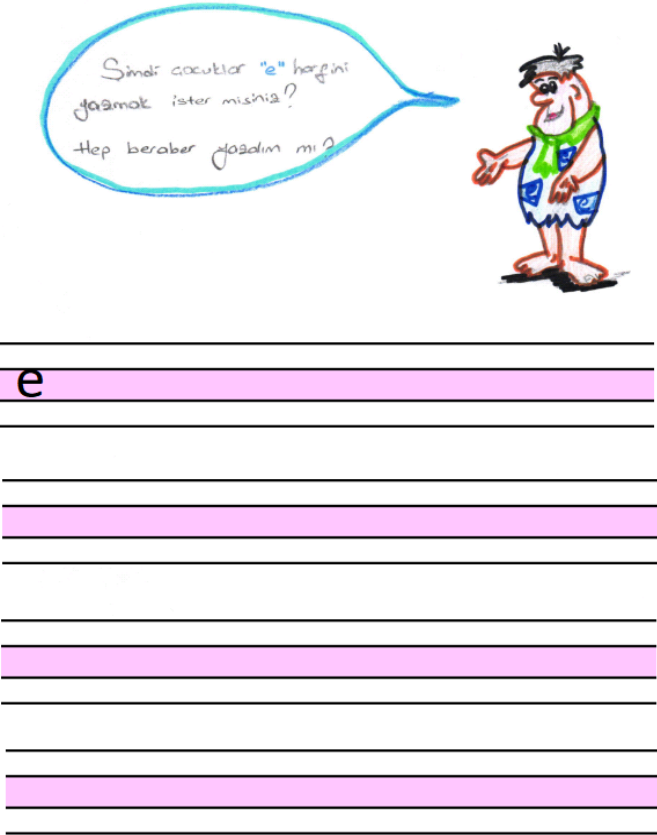
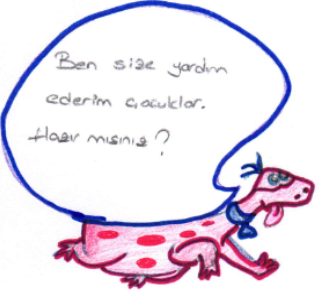
Ders

Ara Geçiş

Öğretmen “Çocuklar şimdi de biraz öğrendiğimiz e harfini yazalım.” der ve “e” harfini yazma karikatürü okuma yazma bilmeyen öğrencilere dağıtılır.

Ders

Tahtada “e” harfinin yazımı gösterilir. Elleriyle havaya, sıraya, birbirlerinin sırtlarına “e” harfi yazmaları istenir. Tek tek öğrencilere “e” harfi tahtaya yazdırılır. Daha sonra “e” harfinin yazımı ile ilgili dağıtılan kavram karikatürlü etkinlik sayfası öğrencilere yaptırılır.

	<p style="text-align: right;">③</p>
Ara Geçiş	Öğretmen "E sesi ile ilgili etkinliklerimizi tamamladık. Şimdi de öğrendiklerimizi hatırlayalım." der.
4. SONUÇ BÖLÜMÜ	
Son Özet	Öğretmen "Çocuklar bugünkü dersimizde neler öğrendik?" sorusunu sorarak son özeti çocuklara yaptırır.
Tekrar Güdüleme	Öğretmen "Çocuklar hepimize teşekkür ediyorum. Derse hepimiz etkin olarak katıldınız. Çok güzel etkinlikler yaptınız aferin. Bir sonraki derse, hepimizi yine istekli görmek istiyorum." der. Böylece öğretmen öğrencileri tekrar güdülemiş olur.

Kapanış	Bir sonraki ders için getirilmesi gereken malzemeler söylenerek ders bitirilir.
5. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
Öğretmenin Değerlendirme siyle İlgili Etkinlik	Gözlem formu ile yapılmıştır. 2015-2016 Eğitim-Öğretim yılı 1. sınıf Türkçe öğretmen kılavuz kitabı içindeki hazır gözlem formu kullanılmıştır.
Öz Değerlendirme	Öğrencilere beşer yıldız dağıtılmıştır. Kendi çalışmalarına kaç yıldız yapıştırdığı, kaç puan verdiği gözlenmiştir.
Akran Değerlendirme si	Yapılan etkinlikler panoya asılmıştır. Her öğrenci başka arkadaşının en beğendiği etkinliğine puan vermiştir ve yıldız asmıştır. En beğenilen üç etkinlik sınıf panosunda asılı bırakılmıştır.

3.6. Verilerin Analizi

Araştırmanın verilerini analiz etmek için SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) 16.0 paket programı kullanılmıştır. Araştırmanın alt problemlerine ilişkin bulgulara ulaşmak için yüzde-frekans gibi istatistiksel hesaplamalar kullanılmıştır.

Kavram karikatürleri ile öğretim yapılırken öğrenciler video kaydı yapılmıştır. Kaydedilen videolar dikkatlice izlenerek araştırma günlüğüne aktarılmıştır. Araştırma günlüğünde tüm süreci görme olanağı sunulmuştur.

Öğrencilerle yapılan görüşmeler ses kayıt cihazı ile kaydedilmiştir. Öğrencilerle yapılan görüşmelerden elde edilen veriler ses kaydı dinlenerek doğrudan bulgular kısmında aktarılmıştır. Okul müdürü, okulda görevli sınıf öğretmeni ve velilerden elde edilen bilgiler dolaylı olarak aktarılmıştır.

Öğrenci çalışmaları ve çizilen kavram karikatürlerin niteliği hakkında bilgilere yer verilmiştir. Her öğrenci çizdiği kavram karikatüründe geçen olayları sınıfta anlatmıştır. Çizilen kavram karikatürleri verilen konuya uygunluğu, çizimi ve boyası, baloncuklar

içindeki yazıların güzelliği ve öğrencinin bu baloncukları okuması açısından değerlendirilmiştir. Kavram karikatürlerdeki olaylar canlandırılmıştır.

Kavram karikatürleri aracılığıyla öğretimin öğrencilerde yarattığı değişim hakkında öğretmen ve velilerden görüş alınmıştır.

Altı şapkalı düşünme ve istasyon tekniği ile okuma yazmaya geçişte kavram karikatürlerinin önemini anlatan etkinlikler yapılmış. Öğrencilerin fikirleri ortaya çıkartılmıştır.

3.7. Araştırma Günlüğü

1.Hafta

Öğrencilerin mevcut durumlarının analizi yapıldı. Öntest yapıldı. 1. sınıftaki 9 öğrencinin anasınıfına gitmeden 1. sınıftan başladıkları belirlendi. 2. sınıftaki 6 öğrenciden 2 öğrencinin hiç okuma bilmediği belirlendi. 4 öğrencinin ise çok yavaş okuyabildiği belirlendi. 1. sınıflar yazı yazmada anasınıfına gitmediği için kalemi tutmayı bilmedikleri belirlendi. 2. sınıfların yazı yazabildikleri ama yazılarının okunaklı olmadığı belirlendi. 2. sınıf öğrencileri geçen sene yaz tatilinde verilen ödevleri okumaktan ve yazmaktan sıkıldıkları için yaz tatili ödevlerini yapmadan geldiklerini belirttiler.

2. Hafta

1. sınıf öğrencileri ve okuma yazma bilmeyen 2. sınıftaki 2 öğrenciyle kavram karikatürleri ile okuma-yazma öğretimine başlandı. Birleştirilmiş sınıf olduğu için okuma yazma bilmeyen 2. sınıf öğrencilerinin 1. sınıfmış gibi 1. sınıflarla aynı program uygulanması kararlaştırıldı. İlk olarak çizgi çalışmaları içeren karikatürler hafta boyunca öğrencilere yaptırıldı. Okuma yazma bilen 2. sınıf öğrencilerine “Okuma-yazma becerisine nasıl sahip olabiliriz?” ilgili kavram karikatürü verildi. Verilen kavram karikatürünü okumaları ve kavram karikatürlerindeki düşünce bölümüne düşüncelerini yazmaları istenildi.

3. Hafta

1. sınıfa ve okuma bilmeyen 2. sınıf öğrencilerine hazırlanan karikatür ile “e” sesi hissettirildi. “E” sesi hissetme ve yazdırma karikatürleri öğrencilere uygulandı. 2. sınıflara kavram karikatürü verildi ve karikatürü okuyup karikatürdeki olayları canlandırmaları istendi. Daha sonra ise olayları defterlerine yazmaları istendi.

4. Hafta

1. sınıflara “e” sesi hissettirme ve yazma çalışmaları tekrar edildi. Okuma bilmeyen öğrencilere “l” sesi hissettirme karikatürü verildi. Bu kavram karikatürü hakkında çalışmalar yapıldı. Daha sonra öğrencilere “l” sesi ile başlayan kelimelere örnekler içeren karikatür verildi ve onunla ilgili etkinlikler yapıldı. “L” sesinin yazımı ile ilgili karikatür de verilerek hafta tamamlandı. Harfler olaylar üzerinden kavram karikatürleri ile öğretildiği için hatırlanmasının kolaylaştığı düşünülmektedir. 2. sınıflara “Niçin kitap okumalıyım?” karikatürü verildi. Öğrencilere karikatürlerdeki karakterler dağıtılarak sırayla kendilerine verilen karakterin konuşmalarını okumaları istendi. ,

5. Hafta

Okuma yazma bilmeyen öğrencilerle “e” ve “l” sesinin birleşimi ile oluşan heceler kelimeleri öğreten karikatür verildi. Karikatür ile etkinlikler yapıldı. Okuma yazma bilen öğrenciler öğrencilere okumanın önemi hakkında kavram karikatürleri verildi. Verilen karikatürlerdeki olaylar okundu.

6.Hafta

Okuma bilmeyen öğrencilere karikatürlerle “a” sesi hissettirme ve yazma çalışmaları yapıldı. Daha sonra “a” sesi daha önceki öğrendiği seslerle birleştirerek heceler, kelimeler, cümleler ve metinler oluşturuldu. Oluşturulan heceler, kelimeler, cümleler ve metinler okundu ve defterlerine yazıldı. Okuma bilen öğrencilere kitap okumanın bize sağladığı yararları anlatan ve onların da düşündüklerini yazmalarına imkân sağlayan karikatür verildi.

7. Hafta

Okuma yazma bilmeyen öğrencilere “k” sesi karikatürlerle hissettirilerek heceler, kelimeler, cümleler ve metinler oluşturuldu. Bunlar okundu ve defterlere yazıldı. Okuma yazma bilen öğrencilere okuma yazma ile ilgili eğlenceli karikatürler verilerek okumaları istendi.

8. Hafta

Okuma yazma bilmeyen öğrencilerle “i” sesi ile ilgili kavram karikatürü etkinlikleri yapıldı. Okuma yazma bilen öğrencilere “Niçin okumalıyım?” karikatürü verildi. Pamuk prenses ve cüce rolleri öğrencilere dağıtılarak sırayla okundu. Sonra tahtaya çıkan öğrenciler okunanları canlandırdılar.

9. Hafta

Okuma yazma bilmeyen öğrencilerle “n” sesi ile ilgili kavram karikatürü etkinlikleri yapıldı. Birinci grup harfler bitirildi. 2. sınıf öğrencileri ile de atasözleri içeren karikatürler gösterilerek karikatürlerle atasözlerinin anlamları okundu. Okuma becerileri değerlendirme rubriği öğrencilere 2 sınıf öğretmeni tarafından eş zamanlı olarak uygulandı. Rubriklerden alınan puanların ortalamaları okuma becerileri izleme tablolarına kaydedildi.

10. Hafta

Program dahilinde “o” ve “m” sesi ile okuma yazma bilmeyen öğrencilerle etkinlikler yaptırıldı. Okuma bilen öğrencilerle “Niçin yazmalıyım?” karikatürü ile yazmanın önemi karikatürlerle anlatıldı. Öğrencilere gruplar halinde okuma yazmanın önemi hakkında kavram karikatürleri çizdirildi. Yazma becerileri değerlendirme rubriği öğrencilere 2 sınıf öğretmeni tarafından eş zamanlı olarak uygulandı. Rubriklerden alınan puanların ortalamaları yazma becerileri izleme tablolarına kaydedildi.

11. Hafta

Okuma yazma bilmeyen öğrencilere “u” ve “t” sesleri karikatürler yardımıyla verilen etkinlikler yapıldı. Okuma bilen öğrencilere okumanın bize getirdiği yararlar konulu karikatür verilerek etkinlikler yapıldı.

12. Hafta

Okuma yazma bilmeyen öğrencilere “ü” ve “y” sesleri verilen karikatür etkinlikleri yapıldı. Okuma yazma bilen öğrencilere balık tutan adam karikatürü verilerek karikatürle ilgili duygu düşüncelerini yazma etkinliği yapıldı. Yazdıklarına bir başlık bulmaları istendi. Öğrencilerin kavram karikatürleriyle yapılan etkinliklere sevak katıldığı gözlemlendi. Öğrencilere hazırlanan görüşme formu uygulandı. Görüşme formuna öğrencilerin verdiği cevaplar ses kaydı yapıldı..

13. Hafta

Okuma yazma bilmeyen öğrencilere “ö” ve “r” sesleri verilen karikatür etkinlikleri yapıldı. Okuma yazma bilen öğrencilere “Öğrenmenin yaşı yoktur.” karikatürü ile ilgili etkinlik uygulandı. Okuma becerileri değerlendirme rubriği öğrencilere 2 sınıf öğretmeni tarafından eş zamanlı olarak uygulandı. Rubriklerden alınan puanların ortalamaları okuma becerileri izleme tablolarına kaydedildi.

14. Hafta

Okuma yazma bilmeyen öğrencilere “i” ve “d” sesleri verilen karikatür etkinlikleri yapıldı. Okuma yazma bilen öğrencilere karikatürlerle atasözleri öğretilmeye devam edildi. Atasözleri anlamları ve karikatürleri projeksiyonla öğrencilere gösterildi. Yazma becerileri değerlendirme rubriği öğrencilere 2 sınıf öğretmeni tarafından eş zamanlı olarak uygulandı. Rubriklerden alınan puanların ortalamaları yazma becerileri izleme tablolarına kaydedildi.

15. Hafta

Okuma yazma bilmeyen öğrencilere “s” ve “b” sesleri verilen karikatür etkinlikleri yapıldı. Okuma yazma bilen öğrencilerle karikatürle hakkında soru-cevap etkinliği yapıldı. Velilere hazırlanan görüşme formu uygulandı.

16. Hafta

Okuma yazma bilmeyen öğrencilere “z” ve “ç” sesleri verilen karikatür etkinlikleri yapıldı. Okuma yazma bilen öğrencilere belirli bir olay verildi. Verilen olayı kavram karikatürleri ile çizerek anlatmaları istendi.

17. Hafta

Okuma yazma bilmeyen öğrencilerle kavram karikatürleri ile tekrar etkinlikleri yapıldı. Okuma yazma bilen öğrencilere bireysel kavram karikatürleri çizdirildi. Çizilen karikatürler sınıf panosunda sergilendi. Okuma becerileri değerlendirme rubriği öğrencilere 2 sınıf öğretmeni tarafından eş zamanlı olarak uygulandı. Rubriklerden alınan puanların ortalamaları okuma becerileri izleme tablolarına kaydedildi.

18. Hafta

Okuma yazma bilmeyen öğrencilere “g” ve “ş” sesleri verilen karikatür etkinlikleri yapıldı. Okuma yazma bilen öğrencilere istasyon tekniği uygulandı. Çıkan eserler sergilendi. Yazma becerileri değerlendirme rubriği öğrencilere 2 sınıf öğretmeni tarafından eş zamanlı olarak uygulandı. Rubriklerden alınan puanların ortalamaları yazma becerileri izleme tablolarına kaydedildi.

19. Hafta

Okuma yazma bilmeyen öğrencilere “c” ve “p” sesleri verilen karikatür etkinlikleri yapıldı. Okuma yazma bilen öğrencilere “Kitap okuyorum, çünkü...” karikatürü ile ilgili etkinlikler yapıldı. Okul müdürü ve okulda görev yapan sınıf öğretmeni ile uygulamalar hakkında görüşüldü.

20. Hafta

Okuma yazma bilmeyen öğrencilere “h” ve “v” sesleri verilen karikatür etkinlikleri yapıldı. Okuma yazma bilen öğrencilerle “Çok gezen mi, çok okuyan mı çok bilir?” karikatürü ile ilgili etkinlikler yapıldı.

21. Hafta

Okuma yazma bilmeyen öğrencilere “ğ” ve “f” sesleri verilen karikatür etkinlikleri yapıldı. Okuma bilenlerle kitap kurdu karikatürü ile ilgili etkinlikler yapıldı. Okuma becerileri değerlendirme rubriği öğrencilere 2 sınıf öğretmeni tarafından eş zamanlı olarak uygulandı. Rubriklerden alınan puanların ortalamaları okuma becerileri izleme tablolarına kaydedildi.

22. Hafta

Okuma yazma bilmeyen öğrencilere “j” sesi verilen karikatür etkinlikleri yapıldı. Okuma yazma bilen öğrencilerle kavram karikatürleri arasında geçen olaylar tartışıldı. Yazma becerileri değerlendirme rubriği öğrencilere 2 sınıf öğretmeni tarafından eş zamanlı olarak uygulandı. Rubriklerden alınan puanların ortalamaları yazma becerileri izleme tablolarına kaydedildi.

23. Hafta

1. ve 2. sınıflara seviyelerine göre hazırlanan başarı testleri uygulandı. Sonuçlar tablolara aktarıldı.

24. Hafta

Öğrencilerin son geldikleri aşamayı belirlemek için son test yapıldı. Öntest ve sontestte ulaşılan bilgiler tablolaştırıldı.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde, kavram karikatürleriyle işlenen derslerden sistematik olarak toplanan verilere, araştırma problem durumlarının çözümü için elde edilen verilerin istatistiksel olarak çözümlenmeleri sonucunda ulaşılan bulgulara yer verilmiştir. Bulguların elde edilmesinde çeşitli veri toplama yöntemleri kullanılmıştır.

Eylem araştırması gerçek sınıf ve okulda yapılan bir araştırmadır (Johnson, 2015). Böylece araştırmacıya bir çok yönden araştırma ile ilgili bulgu elde etmede kolaylık sağlayacağı düşünülmektedir.

4.1. Okuma Becerileri Değerlendirme Rubriğine İlişkin Bulgular

Öğrencilerin okuma becerilerinin değerlendirmek için bir okuma becerileri değerlendirme rubriği kullanılmıştır. 1. sınıf Türkçe öğretmen kılavuz kitabından alınan rubrik farklı tarihlerde 1. ve 2. sınıfa ayrı ayrı olmak üzere öğrencilere 2 sınıf öğretmeni tarafından değerlendirilmiştir. 2 sınıf öğretmenin puanladığı rubriklerden elde edilen puanların ortalamaları alınarak aşağıdaki okuma becerileri izleme tablolarına aktarılmıştır.

Aynı öğrencilerin, farklı zamanlarda “okuma becerilerini” değerlendirdiğimizde öğrencilerimizin gelişimini takip edebilmek için izleme tablosu kullanılmıştır. Öğrencilerin yeterli, gayretli, yeterli değil oldukları uygulanan okuma becerileri değerlendirme rubriğinden alınan puanlara ve ölçütlere göre belirlenmiştir.

Tablo 4.1

Okuma Becerileri İzleme Tablosu (1. Sınıf)

İzlem Sayısı Öğrenci	1.İzleme	2. İzleme	3. İzleme	4. İzleme	Düşüncelerim
Ö1	16	20	22	25	Yeterli
Ö2	18	21	22	22	Yeterli
Ö3	6	5	7	9	Yeterli değil
Ö4	10	13	17	18	Gayretli
Ö5	10	12	14	15	Çok iyi
Ö6	9	15	17	20	Gayretli
Ö7	12	16	20	21	Gayretli
Ö8	16	20	22	25	Yeterli
Ö9	7	6	6	10	Yeterli değil
Toplam	104	128	147	165	
Ortalama	11,55	14,22	16,33	18,33	

Değerlendirme Puanları: 1-9: Yeterli değil 10-18: Gayretli 19-27: Yeterli

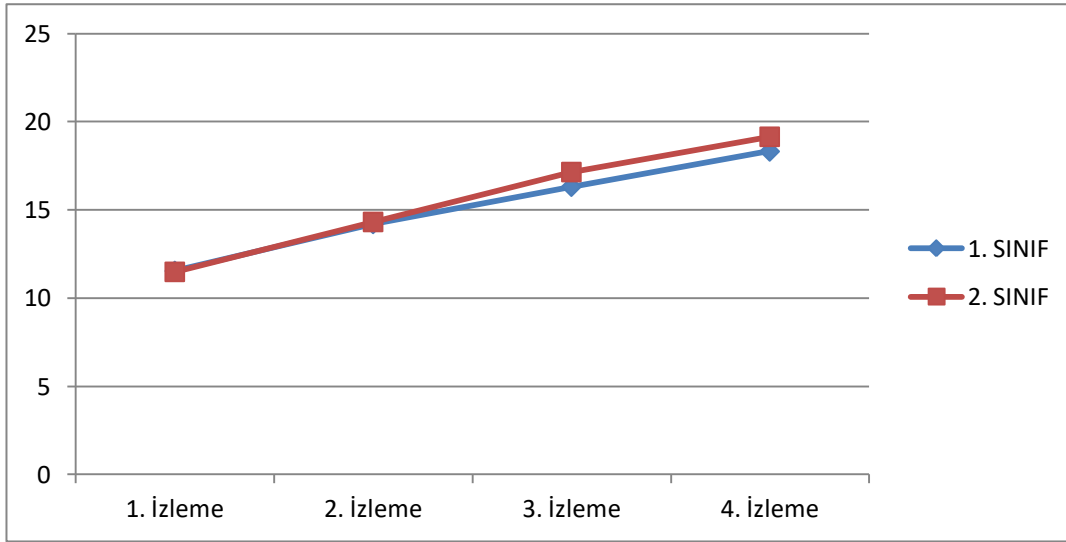
Tablo 4.2

Okuma Becerileri İzleme Tablosu (2. Sınıf)

İzlem Sayısı Öğrenci	1.İzleme	2. İzleme	3. İzleme	4. İzleme	Düşüncelerim
Ö1	16	20	23	25	Yeterli
Ö2	5	6	8	11	Yeterli değil
Ö3	17	18	20	21	Yeterli
Ö4	13	20	24	24	Yeterli
Ö5	10	12	16	18	Gayretli
Ö6	8	10	12	16	Gayretli
Toplam	69	86	103	115	
Ortalama	11,5	14,33	17,16	19,16	

Değerlendirme Puanları: 1-9: Yeterli değil 10-18: Gayretli 19-27: Yeterli

Okuma becerilerinin zamana göre değişimi çizgi grafiği ile aktarılması uygun görölmüştür.

Şekil 4.1. Okuma becerileri puanlarının zamana göre değişimi grafiği

4.2. Yazma Becerileri Değerlendirme Rubriğine İlişkin Bulgular

Yazma becerileri değerlendirme rubriği ders esnasında eş zamanlı olarak 2 sınıf öğretmeni tarafından uygulanmış ve bulunan puanların ortalamaları alınarak aşağıdaki yazma becerileri izleme tablolarına aktarılmıştır.

Öğrencilerin yeterli, gayretli, yeterli değil oldukları uygulanan yazma becerileri değerlendirme rubriğinden alınan puanlara ve ölçötlere göre belirlenmiştir.

Tablo 4.3

Yazma Becerileri İzleme Tablosu (1. Sınıf)

İzlem Sayısı Öğrenci	1.İzleme	2. İzleme	3. İzleme	4. İzleme	Düşüncelerim
Ö1	15	18	22	24	Yeterli
Ö2	17	22	22	22	Yeterli
Ö3	6	5	7	8	Yeterli değil
Ö4	11	13	18	18	Gayretli
Ö5	9	13	14	16	Gayretli
Ö6	10	16	18	21	Gayretli

Ö7	13	16	19	22	Gayretli
Ö8	17	21	22	26	Yeterli
Ö9	6	7	8	9	Yeterli değil
Toplam	104	131	150	164	
Ortalama	11,55	14,55	16,66	18,22	

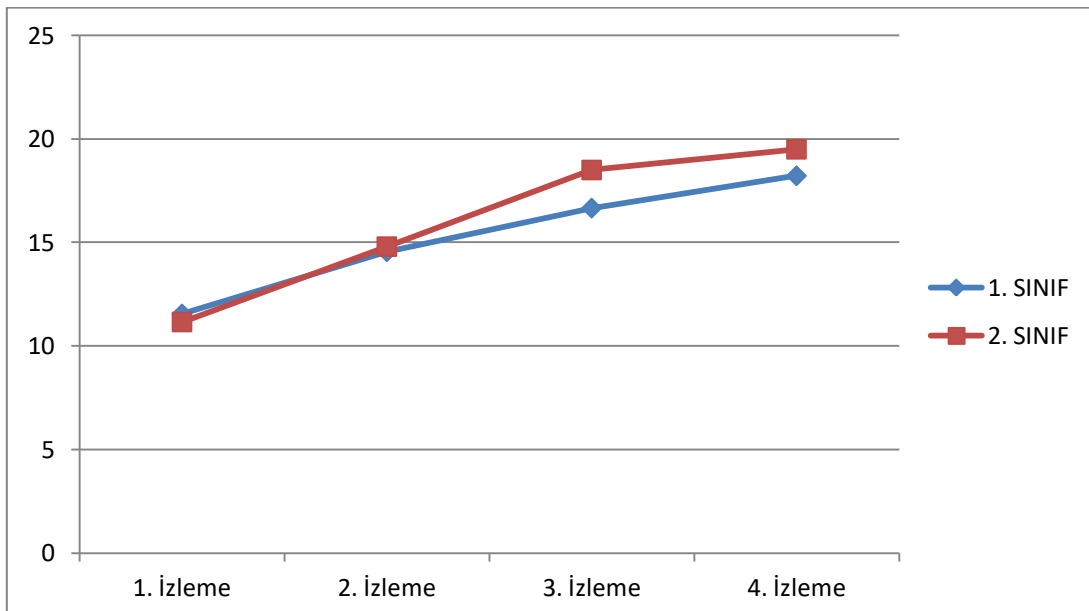
Değerlendirme Puanları: 1-9: Yeterli değil 10-18: Gayretli 19-27: Yeterli

Tablo 4.4

Yazma Becerileri İzleme Tablosu (2. Sınıf)

İzlem Sayısı Öğrenci	1.İzleme	2. İzleme	3. İzleme	4. İzleme	Düşüncelerim
Ö1	15	19	23	26	Yeterli
Ö2	4	7	10	12	Yeterli değil
Ö3	18	19	22	22	Yeterli
Ö4	12	21	25	23	Yeterli
Ö5	11	12	18	19	Gayretli
Ö6	7	11	13	15	Gayretli
Toplam	67	89	111	117	
Ortalama	11,16	14,8	18,5	19,5	

Değerlendirme Puanları: 1-9: Yeterli değil 10-18: Gayretli 19-27: Yeterli

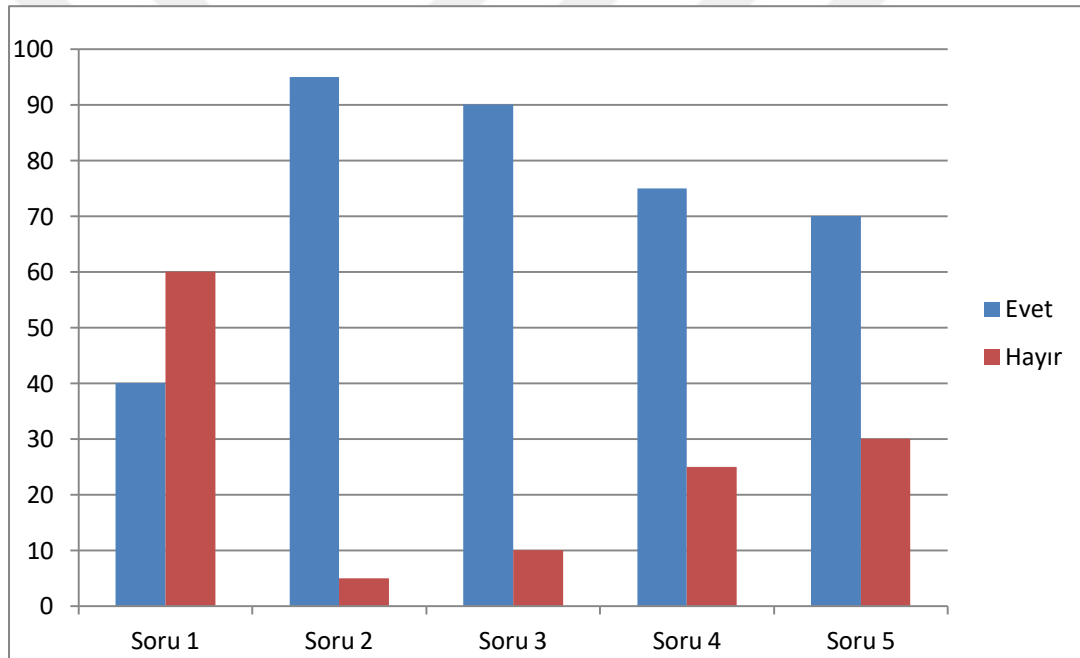
Şekil 4.2. Yazma beceri puanlarının zamana göre değişimi grafiği

4.3. Görüşme Formuna İlişkin Bulgular

Öğrencilere görüşme formunda 5 açık uçlu soru sorulmuştur.

1. Daha önce hiç kavram karikatürleri ile karşılaştınız mı? Karşılaştı iseniz nasıl olduğunu anlatınız.
2. Derste kavram karikatürlerinin kullanılması dersi eğlenceli hale getirdi mi?
3. Kavram karikatürlerin okuma-yazma becerisine etkisinin olduğunu düşünüyor musun? Neden?
4. Kavram karikatürleri dersi dinlerken sıkılmanızı önledi mi?
5. Kavram karikatürleriyle ilgili farklı belirtmek istediğin bir şey var mı?

Sorulara evet-hayır şeklinde cevap verilen bölümlerin yüzdeleri sütun grafiği şeklinde verilmiştir.

Şekil 4.3. Görüşme formu sütun grafiği

Görüşme formlarındaki sorulara öğrencilerin verdiği cevaplar tablo şeklinde aktarılmıştır.

Tablo 4.5

Görüşme Formuna Verilen Cevaplar

Görüşme Formu Soruları	Öğrencilerin Verdiği Cevaplar
1. Daha önce hiç kavram karikatürleri ile karşılaştınız mı? Karşılaştı iseniz nasıl	“Öğretmenimiz bize karikatürlerle okuma

<p>olduğunu anlatınız.</p>	<p>yazmayı öğretmişti.”</p> <p>“Öğretmenimiz bize kavram karikatürleri gösterdi.”</p> <p>“Gazetelerde karikatürler görmüştüm.”</p>
<p>2. Derste kavram karikatürlerinin kullanılması dersi eğlenceli hale getirdi mi?</p>	<p>“Evet, çünkü çok eğlenceliydi.”</p> <p>“Evet karikatürlere bayıldım.”</p> <p>“Eğlendim.”</p> <p>“Hayır sevmedim.”</p>
<p>3. Kavram karikatürlerin okuma-yazmayı öğrenmede etkisinin olduğunu düşünüyor musun? Neden?</p>	<p>“Evet onlar görsel olduğu için.”</p> <p>“Evet, çünkü onlar özgüvenimizin gelişmesini sağlar.”</p> <p>“Evet, karikatürler okuma-yazma becerimi arttırdı.”</p> <p>“Düşünüyorum, çünkü çocuklar görselleri daha iyi anlarlar.”</p> <p>“Evet, karikatürler okuma ve yazmayı kolaylaştırıyor.”</p> <p>“Karikatürlerle daha iyi yazıyorum.”</p> <p>“Evet, çünkü ben resimleri çok seviyorum.”</p> <p>“Hayır olmadı. Karikatürlerin öğrettiğini düşünmüyorum.”</p> <p>“Kavram karikatürleri zihnimi daha iyi düşündürüyor.”</p> <p>“Karikatürlerle ilgili düşüncelerimi arkadaşlarımla paylaşmak istiyorum. Arkadaşlarımla çizdiği karikatürleri görmek istiyorum.”</p> <p>“Evet, çünkü kavram karikatürlerinin görsel olduğu için okuma yazmaya yararlı</p>

	bir etkisi var.”
4. Kavram karikatürleri dersi dinlerken sıkılmanızı önledi mi?	<p>“Evet ders ben ve arkadaşlarım için çok zevkli oldu.”</p> <p>“Hayır, önlemedi çünkü karikatürleri sevmiyorum.”</p> <p>“Evet, hem de mükemmel oldu. Hiç sıkılmadım.”</p> <p>“Hiç sıkılmadım.”</p>
5. Kavram karikatürleriyle ilgili farklı belirtmek istediğin bir şey var mı?	<p>“Kavram karikatürleri ile olayları zihnimde daha iyi canlandırabildim.”</p> <p>“Kavram karikatürleriyle öğretimden sonra dinleme becerim arttı.”</p> <p>“Yok.”</p>

4.4. Velilerle Yapılan Görüşmelere İlişkin Bulgular

Velilerle yapılan görüşmelerde velilerin kavram karikatürleri aracılığıyla yapılan okuma-yazma öğretiminin öğrencilerin motivasyonunu arttırdığını düşündükleri yönünde dönütler alındı. Veliler kavram karikatürlerinin öğrencilerin ilgisini çektiğini belirtip, boş zamanlarında kavram karikatürü çizmeye çalışan öğrencilerin olduğunu belirtmiştir.

4.5. Okul Müdürü İle Yapılan Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular

Okul müdürü ilkokulda büyük problemlerden birinin dikkat dağınıklığı olduğu yönünde düşünmektedir. Öğrencilerin dikkat süresini kavram karikatürlerinin renkli çizimleri arttıracaklarını düşüncesinde olduğunu aktarmıştır. Kavram karikatürlerin öğrencilerin sıkılmasını önlediğini ve buna bağlı olarak okuma ve yazma becerilerini geliştirebileceğini belirtmiştir.

4.6. Okulda Görev Yapan Sınıf Öğretmeni İle Yapılan Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular

3. ve 4. sınıf öğrencilerini okutan sınıf öğretmeni karikatürlerin somut düşünebilmeyi sağladığı ve dikkat çekici görseller olduğu için okuma-yazma becerisini geliştirebileğini düşünmektedir. Karikatürlerin günlük hayattan seçilmesinin olumlu sonuçlar doğuracağını yönünde görüşlerini belirtmiştir.

4.7. Dersteki Çalışmalar İle İlgili Bulgular

Derste öğrencilere gruplar halinde ve bireysel olarak kavram karikatürleri çizdirilmiştir. Ayrıca öğrencilerin okuma-yazma becerilerindeki gelişimi belirleyebilmek için öğrencilerin seviyelerine uygun metinler içeren kavram karikatürleri okutulmuştur ve metinlerle ilgili sorular verilmiştir. Öğrencilerden okuduklarından hareketle metinle ilgili soruları cevaplamaları istenmiştir. 1. ve 2. sınıflara farklı konular kavram karikatürleri yardımıyla anlatılarak öğrencilere okuma-yazma becerisi kazandırılmaya çalışılmıştır.

Ayrıca derste karikatürlerle okuma yazma öğretimi için farklı öğretim yöntem ve tekniklerinden kullanılmıştır. Araştırmanın bir haftalık sürecinde altı şapkalı düşünme tekniği ile “Okuma yazmayı nasıl öğrenebiliriz?” sorusu üzerine farklı fikirler üretilmiştir. Bir haftalık sürecinde ise, istasyon tekniği ile kavram karikatürlerinin okuma-yazma öğretimine katkıları hakkında resim çizdirilmiş, şiir ve sloganlar yazılmıştır. Kullanılan altı şapkalı düşünme ve istasyon tekniği araştırmanın genel durumunu ve problem cümlesini doğrudan etkilememiştir. Birer haftalık kavram karikatürleri aracılığıyla okuma yazma öğretimine yardımcı teknik olarak uygulanmıştır.

4.8. Başarı Testine İlişkin Bulgular

Kavram karikatürleri ile hazırlanan başarı testleri öğrencilerin durumlarını ölçmek amacıyla birleştirilmiş sınıf 1. ve 2. sınıfa da uygulanmıştır. Testlerden aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

Tablo 4.6

Başarı Testine İlişkin Bulgular (1. Sınıf)

Maddeler	Doğru	Yanlış	Boş
S1	8	1	0
S2	7	2	0
S3	8	1	0
S4	5	4	0
S5	7	2	0
S6	8	1	0
S7	8	1	0
S8	7	1	1
S9	6	3	0
S10	8	1	0
Toplam	72	17	1

Tablo 4.7

Başarı Testine İlişkin Bulgular (2. Sınıf)

Maddeler	Doğru	Yanlış	Boş
S1	5	1	0
S2	6	0	0
S3	5	1	0
S4	4	2	0
S5	6	0	0
S6	5	1	0
S7	6	0	0
S8	6	0	0
S9	6	0	0
S10	5	1	0
Toplam	54	6	0

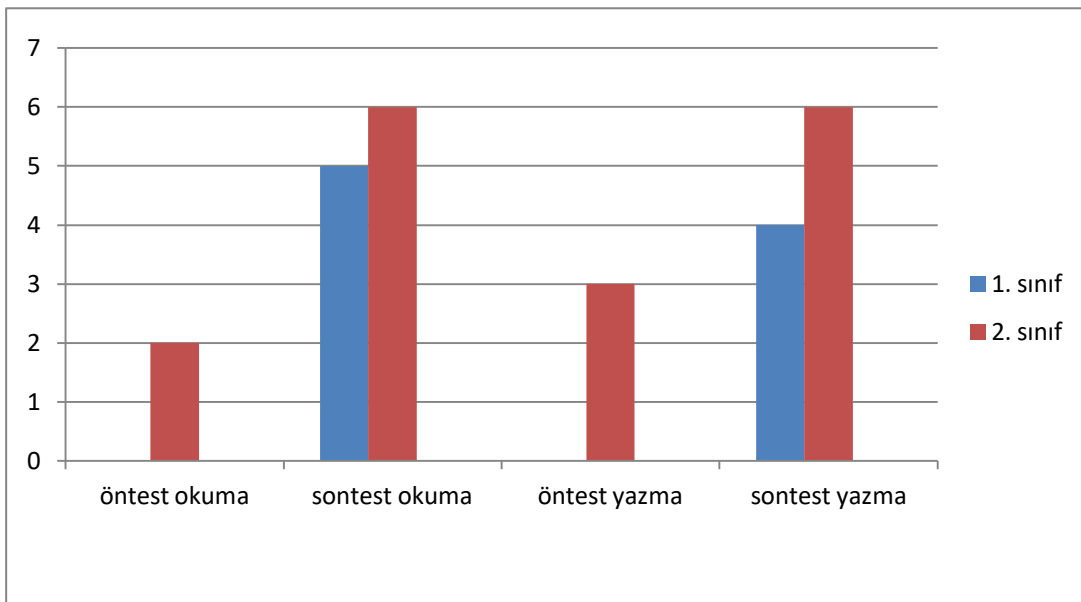
4.9. Öntest-Sonteste İlişkin Bulgular

Öğrencilerin eylem araştırmasına başlamadan önceki durumlarını gösteren öntest ve son 24 haftalık süreçte geldikleri durumları gösteren sontest bulgularının tablo halinde aktarılmıştır.

Tablo 4.8

Öntest ve Sonteste İlişkin Bulgular

ÖNTEST	1.SINIF	2.SINIF
OKUMA	Okumayı bilmiyorlar.	4 öğrenci okumayı biliyor ama yavaş okuyor. 2 öğrenci ise okumayı bilmiyor.
YAZMA	Yazmayı bilmiyorlar.	Yazıları büyük ve yavaş yazıyorlar.
SONTEST	1.SINIF	2.SINIF
OKUMA	Okumayı öğrendiler.	4 öğrenci hecelemeden okumayı öğrendi. Okumayı bilmeyen 2 öğrenci ise heceleyerek okumayı öğrendi.
YAZMA	Harfleri doğru şekilde yazmayı öğrendiler.	Daha küçük, düzenli ve hızlı yazı yazmaya başladılar.

Şekil 4.4. Öntest-sontest grafiği

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde, araştırmadaki bulgulara dayalı olarak tartışmalara, sonuçlara ve önerilere yer verilmiştir.

5.1. Tartışma

5.1.1. Okuma Becerileri Değerlendirme Rubriğine İlişkin Bulguların Tartışılması

Öğrencilere uygulanan okuma becerileri değerlendirme rubriğinden çıkan çizgi grafiğe göre kavram karikatürleri 1. ve 2. sınıflarda öğrencilerin okuma becerilerini geliştirdiği görülmüştür. Okuma becerileri izleme tablolarından alınan bilgilere göre 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin tamamının okuma becerilerinde sürekli bir artış olduğu görülmüştür. Farklı tarihlerde öğrencilerin okuma becerilerindeki artışı görebilmek için uygulanan rubriklerden alınan sonuçlar incelenmiştir. 1. sınıfa giden dokuz öğrenciden yedi öğrencinin okuma becerileri istenilen artışı gösterir iken, iki öğrencinin okuma becerileri istenen artışı göstermemiştir. 2. sınıfa giden altı öğrenciden beşi okuma becerilerinde istenilen artışı gösterir iken, bir öğrenci istenilen artışı göstermemiştir. Okuma becerilerinde istenilen artışı gösteremeyen öğrencilerin sınıfın dönem başından bu yana etkinliklerde geriden gelen öğrencileri olduğu tespit edilmiştir. Okuma becerileri izleme tablolarına farklı tarihlerde kaydedilen bilgilerin sürekli artması kavram karikatürleri aracılığıyla okuma öğretiminin öğrencilerin okuma becerilerini geliştirdiğini göstermektedir. Okuma becerileri değerlendirme rubriklerinden alınan sonuçların pozitif olması kavram karikatürlerinin öğrencilerin okuma becerilerini geliştirdiğini ortaya koymaktadır. Yılmaz Korkut ve Şaşmaz Ören'in 2018 yılında yaptığı kavram karikatürleriyle desteklenmiş bilimsel hikâyelerin akademik başarı,

tutum ve motivasyon üzerine etkisi adlı çalışmada kavram karikatürlerinin öğrencilerin akademik başarıları üzerinde etkisinin olduğu araştırmanın sonuçlarıyla örtüşmektedir.

5.1.2. Yazma Becerileri Değerlendirme Rubriğine İlişkin Bulguların Tartışılması

Öğrencilerin yazma becerileri, yazma becerileri değerlendirme rubriğine süreç içinde farklı tarihlerde kaydedilmiştir. Yazma becerilerinin zamana göre değişim grafiğinde 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin yazma becerilerinin arttığı görülmüştür. Ama 2. sınıf öğrencilerinin yazma becerilerindeki artış 1. sınıf öğrencilerinin yazma becerilerindeki artışa göre 2. ve 3. izlemde daha fazla olduğu grafikte görülmüştür. Bu farkın ikinci sınıfların fiziksel gelişimlerin daha ileride olmasından kaynaklandığı düşünülebilir. Kavram karikatürlerindeki düşüncelerini yazma bölümleri yazma becerisinin geliştirdiği düşünülmektedir. Yazma becerileri izleme tablolarına farklı tarihlerde kaydedilen bilgilerin sürekli artması kavram karikatürleri aracılığıyla yazma öğretiminin öğrencilerin yazma becerilerini geliştirdiğini ortaya koymaktadır. Uğurel, Kesgin ve Karahan (2013) çalışmasında da yazma aktiviteleri ile kavram karikatürlerinin bir arada kullanılabilceği görüşünü savunmuştur. Kavram karikatürlerindeki sorulara ve düşüncelere yönelik yazma etkinliklerinin yapılabileceğini belirtmiştir.

5.1.3. Öğrencilerle Yapılan Görüşme Formuna İlişkin Bulguların Tartışılması

Görüşme formundaki birinci soru sadece bilgi edinme sorusu olduğu için öğrencilerin karikatür görüp görmedikleri hakkında ön bilgi edinilmiştir. Diğer sorulara geçildiğinde karikatürlerin okuma-yazma öğretiminde faydalı olduğuna öğrencilerin %90'ı olumlu cevaplar vermiştir. Öğrencilerin görüşme formuna verdiği cevaplardan yola çıkarak kavram karikatürlerinin eğlenceli, somut, dikkat çekici v.s. özellikleriyle öğrencileri daha zinde tutup okuma-yazma becerilerini arttırdığı söylenebilir. Akengin ve İbrahimoğlu'nun 2010 yılında yapmış olduğu "Sosyal Bilgiler dersinde karikatür kullanımının öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersine ilişkin görüşlerine etkisi" adlı makaledeki öğrencilerin genel olarak pozitif görüş değişikliği yaşadığı belirtilmiştir. Bu araştırmanın sonucu araştırmamızın sonucu ile örtüşmektedir. Sütun grafiğinden elde edilen bilgilere göre kavram karikatürleri genel olarak öğrencilerin okuma-yazma becerisini arttırdığı yönünde yorumlanabilir. Görüşme formuna verilen cevapların pozitifliği kavram karikatürlerinin okuma yazma becerisini geliştirdiğini ortaya koymaktadır.

5.1.4. Velilerle Yapılan Görüşme Formuna İlişkin Bulguların Tartışılması

Velilerin evdeki izlenimleri okuma yazma becerisinin kazanılması açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Velilerle yapılan görüşmeler sonucunda bulgulara göre velilerde kavram karikatürleriyle yapılan etkinliklerin öğrencilerin motivasyonunu arttırdığı söylenebilir. Velilerin, öğrencilerin kavram karikatürleri ile etkinlikleri evde severek yaptıklarını belirtmesi kavram karikatürleriyle okuma yazmaya karşı öğrencilerde olumlu tutum oluştuğunu göstermektedir. Velilerde de kavram karikatürlerinin faydalı olduğu yönünde izlenimler vardır. Yaman ve Öztürk (2018) yaptıkları “Sosyal bilgiler öğretiminde karikatür kullanımı” adlı çalışmada benzer sonuçlara ulaşmıştır.

5.1.5. Okul Müdürü İle Yapılan Görüşme Formuna İlişkin Bulguların Tartışılması

Bir araştırmada konuyu daha geniş tabana yayarak araştırma yapmak, o araştırmayı daha da anlamlı kılar (Johnson, 2015). Okul müdürü görüşleri de alınarak eylem araştırması genişletilmiştir. Görüşme sonucunda okul müdüründen edinilen bilgilere göre kavram karikatürlerinin okuma-yazma becerisinin üzerinde pozitif yönde bir etkisinin olduğu yönündeki görüşe okul müdürünün katıldığı söylenebilir. “İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Öğretiminde Okuduğunu Anlama ve Yazma Becerilerinin Gelişmesinde Karikatürün Etkisi” başlıklı Fındık Dönmez’in 2013 yılında hazırladığı çalışma sonucunda, deney grubundaki öğrencilerin okuduğunu anlama ve yazma becerilerinde kontrol grubundaki öğrencilere göre başarılı oldukları tespit edilmiştir. Bu çalışma okul müdürünün görüşüyle paralellik göstermektedir.

5.1.6. Okulda Görev Yapan Sınıf Öğretmeni İle Yapılan Görüşme Formuna İlişkin Bulguların Tartışılması

Okuldaki 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin öğretmeni 1. ve 2. sınıf öğrencilerinden görerek kendi öğrencilerinin de karikatürler çizmeye başladığını belirtmiştir. Okuldaki tüm öğrencileri, kavram karikatürlerinin olumlu etkilediği yönünde yorumlanabilir. Duban, 2013 yılında yaptığı çalışmada sınıf öğretmenlerinin kavram karikatürlerini hazırlama ve kullanmaya yönelik görüşlerini incelemiştir. Yaptığı çalışma sonucunda öğretmenlerin kavram karikatürlerin ders öğretiminde kullanışlı materyaller olduğunu belirtmiştir. Ayrıca sınıf öğretmenleri öğretmen adaylarına kavram karikatürlerin

kullanmalarını önermiştir. Yapılan görüşmelerde kavram karikatürlerinin derslerde kullanılmasının derslere katkı sağlayacağı söylenebilir. Balım, Ormancı, Evrekli, Kaçar ve Türkoğuz (2016) çalışmasında Fen derslerinde kavram karikatürü kullanımı örnekleri ve öğrenci-öğretmen görüşleri konulu makalesinde, öğretmenlerin fen derslerinde kavram karikatürü kullanımına ilişkin belirtmiş oldukları düşüncelerine ait frekans değerleri verilmiştir. Katılımcılar kavram karikatürlerinin dikkat çekici görsellerle desteklendiğini olduğunu, derse katılımı öğrencilerin öğrendiği ve öğrenciyi düşünmeye yönlettiği belirtilmiştir.

5.1.7. Dersteki Çalışmalar İle İlgili Bulguların Tartışılması

Derste öğrencilere çizdirilen kavram karikatürlerini öğrenciler yazıp okudukları için ilk olarak öğrencilerin okuma-yazma becerilerini geliştirdiğini söyleyebilir. Karikatürlerle ilgili etkinliklere öğrencilerin yüksek motivasyonla katılması, kavram karikatürlerin öğrenciler tarafından sevildiğini göstermektedir. Bunun yanında karikatürdeki kahramanları canlandırdıkları için öğrencilerin hayal gücünün gelişimine de olumlu katkılar sağladığı söylenebilir. Kavram karikatürleri uygulanırken öğrencilerin kavram karikatürlerin içindeki kahramanlarla kendileriyle özdeşleştirerek canlandırmalar yapmaları kavram karikatürlerinin kalıcı ve somut öğrenmeler gerçekleştirdiği düşünülmektedir. Aynı zamanda karikatürleri çizerken öğrencinin görsel sanat kabiliyeti de geliştiği söylenebilir. Kavram karikatürleriyle olaylar arası ilişki daha iyi kavrandığı düşünülmektedir.

2. sınıflara kitap okumanın faydaları kavram karikatürleriyle öğretilerek okumaya karşı olumlu tutum geliştirmeye çalışılmıştır. Kavram karikatürlerindeki karakterle ilgili teneffüslerde öğrencilerin oyunlar oynaması, öğrenciler üzerinde kavram karikatürlerin gelişim sağladığı düşündürmektedir.

Gruplar halinde karikatürler çizdirmek işbirlikli öğrenme ve tartışma ortamı yarattığı için öğrenmeyi arttırdığı söylenebilir. Altı şapkalı düşünme tekniği öğrencilerde kavram karikatürleri ile ilgili yaratıcı farklı bakış açıları kazandırdığı söylenebilir. İstasyon tekniği de karikatürlerin faydalarını öğretim de ve yarım kalmış bir işi yaratıcı düşünme ile bitirme noktasında öğrencilere katkılar sağlayabilir. Bütün bu çalışmaların sonucunda kavram karikatürleri aracılığıyla öğrencilerin okuma-yazma becerisi gelişimini ortaya koymaktadır.

Kaya, Özay Köse ve Konu'nun çalışmasında (2016) karikatür destekli eğitimin bitkiler alanında öğrenci başarısı üzerindeki etkisini incelemiştir. Karikatürler aracılığıyla yapılan derslerin öğrencileri motive ettiğini ve derslerin daha zevkli işlendiğini belirtmiştir. Böylece öğrenci başarısını arttırdığını saptaması araştırmanın sonuçları ile örtüşmektedir.

5.1.8. Başarı Testine İlişkin Bulguların Tartışılması

1. sınıflara uygulanan başarı testinin sonucuna göre öğrenciler testteki soruların %80'ini doğru cevaplamışlardır. 2. sınıflara uygulanan başarı testinin sonucuna göre öğrenciler testteki soruların %90'ini doğru cevaplamışlardır. Öğrencilerin başarı testlerine ilişkin sonuçlarından hareketle kavram karikatürleri ile okuma-yazma öğretimi sonucunda öğrencilerin başarılı oldukları şeklinde yorumlanabilir. Akengin ve İbrahimoglu'nun 2010 yılında yapmış olduğu araştırma bulgularına göre, Sosyal bilgiler derslerinin karikatür temelli etkinliklerle işlenmesi, öğrencilerin akademik başarısı üzerinde pozitif yönde bir etkiye sahiptir. Bu sonuç yapılan araştırmayı destekler niteliktedir. Başarı testinden alınan sonuçlar %80-90'larda doğru cevaplama oranı karikatürlerinin okuma yazmayı geliştirdiğini göstermektedir.

5.1.9. Öntest ve Sonteste İlişkin Bulguların Tartışılması

Yapılan öntestten öğrencilerin yeni eğitim öğretim yılına hazırbulunuşlukların düşük olarak başladığı söylenebilir. 1. sınıf öğrencilerinin okumayı yazmayı öntestte bilmemesi normaldir. Sonteste okuma yazmayı öğrenmesi kavram karikatürlerinin etkisini gösterebilir. 2. sınıf öğrencileri öntestte 2 öğrenci okumayı bilmemekte, 4 öğrenci ise okumayı bilmekte ama yavaş okumaktadır, yazıları ise büyük ve yavaş yazmaktadır. Son testte 4 öğrencinin hecelemeden okuması, okumayı bilmeyen 2 öğrencinin ise heceleyerek okumayı öğrenmesi ve daha küçük, düzenli, hızlı yazmaya başlamaları kavram karikatürleri aracılığıyla okuma yazma becerisinin geliştirildiği şeklinde yorumlanabilir. Evrekli ve Balım (2010) çalışmasında Fen ve teknoloji öğretiminde kavram karikatürü ve zihin haritası kullanımının öğrencilerin sorgulayıcı öğrenme becerileri algılarına ve akademik başarılarına olumlu etkilerinin olduğunu tespit etmesi öntest sontest çalışındaki fark ile örtüşmektedir.

5.2. Sonuçlar

Birinci alt probleme yönelik elde edilen bulgulara göre, kavram karikatürlerine dayalı öğretimin ilkokul 1. ve 2. sınıf ğrencilerinin okuma becerilerini geliştirdiği görülmüştür. İkinci alt probleme yönelik elde edilen bulgulara göre, kavram karikatürlerinin ilkokul 1. ve 2. sınıf ğrencilerinin yazma becerilerini geliştirdiği görülmüştür. nc alt probleme yönelik elde edilen bulgulara göre, karikatürlerle okuma-yazma öğretimine ilişkin ğrenci görüşlerinin pozitif olduğu görülmüştür. Dördüncü alt probleme yönelik elde edilen bulgulara göre, karikatürlerle okuma-yazma ğretimi sonucunda öğrencilerin okuma yazma hızlarında bir artışın olduğu görülmüştür. Yapılan araştırmalar sonucunda kavram karikatürlerinin öğrencilerin okuma-yazma becerilerini geliştirdiği tespit edilmiştir. Kavram karikatürleri, eğlenceli olduğu için öğrencilerin kısa sürede dağılan dikkatlerini toparlayabilir. Öğrencilerde hoşlandıkları çizgi film kahramanları ile oluşturulan karikatürlerle dersleri çok daha iyi dinleyerek daha başarılı olabilir. Ayrıca yapılan eylem araştırması sonucunda kavram karikatürleri ile yapılan eğitim ile öğrencilerin dinleme becerilerinde bir artış olduğu belirlenmiştir. Audrey Rule, Derek Sallis ve Ana Donaldson (2008) alışması, Sexton (2010) alışması, Abdul Gafoor ve Shilna (2013) alışması, Atasoy, Tekbıyık ve Gülay (2013) alışması, Türkoğuz ve Cin (2013) alışması, Taşlıdere (2013) alışması, şaşmaz ren, Karatekin, Erdem ve Ormancı (2012) alışması, Balım, İnel ve Evrekli (2008) alışması, Gölgeli ve Saraçoğlu (2011) alışması araştırmanın sonuçlarını destekler niteliktedir.

5.3. neriler

Okuma-yazma ğretimi ile ilgili uzmanlar tarafından yeni kavram karikatürleri geliştirilebilir.

Kavram karikatürü okuma kitapları basılabilir.

Dinleme ve konuşma becerisi kazandırmak için de kavram karikatürleri oluşturulabilir.

İlköğretim ve ortaöğretimde farklı derslerde de kavram karikatürleri kullanılabilir.

Milli Eğitim Bakanlığı 1. sınıf İlkokuma yazma, 1. sınıf Türkçe ve 2. sınıf Türkçe kitaplarını kavram karikatürleriyle öğretime uygun olarak basılabilir.

Kavram karikatürleriyle ilgili yeni araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Abdul Gafoor, K., & Shilna, V. (2013, May). *Role of concept cartoons in chemistry learning*. Presented in the national seminar on learning Science by doing - Sciencing, Kannur.
- Akengin, H., ve İbrahimoglu, Z. (2010). Sosyal bilgiler dersinde karikatür kullanımının öğrencilerin akademik başarısına ve derse ilişkin görüşlerine etkisi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29 (2), 1-19.
- Alsaç, Ü. (1994). *Türkiye'de karikatür, çizgi roman ve çizgi film*. İstanbul: İletişim yayımları.
- Altun, E., Akbulut, Y., Altunay, U., Çobanoğlu, A., Baran, B., Çelik, L., Çobanoğlu, İ., Eyüboğlu, F., Gürbüz, T., Karadeniz, Ş., Kışla, T., Orhan, F., Şendağ S., ve Yurdakul, B. (2015). *Özel öğretim yöntemleri I-II*. Ankara: Pegem Akademi.
- Arıcı, A. F. (2005). *İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin okuma durumları: Beceri- ilgi-alışkanlık-eğilim*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Erzurum.
- Atasoy, Ş., Tekbıyık, A., ve Gülay, A. (2013). Beşinci sınıf öğrencilerinin ses kavramını anlamaları üzerine kavram karikatürlerinin etkisi. *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 10(1), 176-196. Erişim adresi https://www.researchgate.net/publication/277564460_Besinci_Sinif_Ogrencilerinin_Ses_Kavramini_Anlamalari_Uzerine_Kavram_Karikaturlerinin_Etkisi/download
- Audrey C. Rule, Derek A. Sallis, & J. Ana Donaldson (2008, May). *Humorous cartoons made by preservice teachers for teaching science concepts to elementary students: Process and Product*, University of Northern Iowa, Department of Curriculum and Instruction: Cedar Falls, Iowa. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED501244.pdf>
- Avons, S. (1998). Serial item recognition of novel visual patterns. *American Journal of Psychology*, 89, 285-308. doi: 10.1111/j.2044-8295.1998.tb02685.x
- Babayigit, Ö., ve Erkuş, B. (2017). İlk okuma yazma öğretimi sürecinde sorunlar ve çözüm önerileri. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 271-284. doi: 10.17556/erziefd.334982

- Balım, A., İnel, D., ve Evrekli, E. (2008). Fen öğretiminde kavram karikatürü kullanımının öğrencilerin akademik başarılarına ve sorgulayıcı öğrenme becerileri algılarına etkisi. *Elementary Education Online*, 7(1), 188-202. Erişim adresi file:///C:/Users/FAT%C4%B0H/Downloads/5000038277-5000053831-1-PB.pdf
- Balım, A. G., Ormancı, Ü., Evrekli, E., Kaçar, S. & Türkoğuz, S. (2016). Fen derslerinde kavram karikatürü kullanım örnekleri ve öğrenci-öğretmen görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(3), 773-791. Erişim adresi: file:///C:/Users/FAT%C4%B0H/Downloads/2061-5138-1-PB.pdf
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E.K., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., ve Demirel, F. (2011). *Bilimsel araştırma ve yöntemleri (10. Baskı.)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Coşkun, E. (2003). Çeşitli değişkenlere göre lise öğrencilerinin etkili okuma becerileri ve bazı öneriler. *TÜBAR*, 13, 101-130. Erişim adresi <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/156761>
- Dabell, J. (2004). *The maths coordinator's file-using concept cartoons*. London: PFP Publishing.
- Dabell, J. (2006). Using concept cartoons describes how he uses 'visual disagreements' to advance his learners' understanding of mathematics. *Mathematics Teaching Incorporating Micromath*, 209, 34-36. Retrieved from file:///C:/Users/FAT%C4%B0H/Downloads/_Dabell_Using%20concept%200cartoons%20(4).pdf
- Dale, E. (1969). *Audivisual methods in teaching (3rd Edition.)*. NEW York, London: Holt, Rinehart and Winston.
- Dönmez, F. A. (2013). *İlköğretim 7. sınıf öğrencilerinin Türkçe öğretiminde okuduğunu anlama ve yazma becerilerinin gelişmesinde karikatürün etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Bolu.
- Duban, N. (2013). Sınıf öğretmenlerinin kavram karikatürlerini hazırlama ve kullanmaya yönelik görüşleri. *Journal of Academic Studies*, 14(56), 35-54.
- Duman, B. (2015). *Neden beyin temelli öğrenme(4. baskı.)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Duman, B., ve Aybek, B. (2003). Süreç-temelli öğretim ve disiplinlerarası öğretim yaklaşımlarının karşılaştırılması. *Muğla Üniversitesi SBE Dergisi*, 11, 1-12. Erişim adresi <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/217137>

- Evrekli, E., ve Balım, A.G. (2010). Fen ve teknoloji öğretiminde zihin haritası ve kavram karikatürü kullanımının öğrencilerin akademik başarılarına ve sorgulayıcı öğrenme becerileri algılarına etkisi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi* 1(2), 76-98.
- Ferrance, E. (2000). *Themes in education: Action research*. Providence, Rhode Island: The Education alliance: Brown University.
- Gölgeli, D., ve Saraçoğlu, S. (2011). Fen ve teknoloji dersi “ışık ve ses” ünitesinin öğretiminde kavram karikatürlerinin kullanımının öğrencilerin akademik başarısına etkisi. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(31),113-124. Erişim adresi <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/219577>
- Gönen, M., Çelebi Öncü, E. ve Işıtan, S. (2004). İlköğretim 5., 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlıklarının incelenmesi. *Millî Eğitim*, 164, 7-35.
- Gözütok, F. D. (2007). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara: Ekinoks Kitabevi.
- Güneş, F. (2013). Okuma yazma öğrenme yaşı. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 9(4), 280-298.
- Heitzmann, W. R. (1998). The power of political cartoons in the classroom. *International Studies Perspectives*. *Oxford University Press*, 3(3), 258-270.
- İnel, D., Balım, A. G., ve Evrekli, E. (2008). Fen öğretiminde kavram karikatürü kullanımına ilişkin öğrenci görüşleri. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 3(1), 1-16. Erişim adresi http://www.nef.balikesir.edu.tr/~dergi/makaleler/yayinda/6/EFMED_FBE111.pdf
- Johnson, A. P. (2015). *A short guide to action research*. New Jersey: Pearson Education.
- Kabapınar, F. (2005). Effectiveness of teaching via concept cartoons from the point of view of constructivist approach. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(1), 135-146. Retrieved from https://www.researchgate.net/profile/Filiz_Kabapinar/publication/265411400_Effectiveness_of_Teaching_via_Concept_Cartoons_from_the_Point_of_View_of_Constructivist_Approach/links/57d03fc708ae5f03b4890a3c/Effectiveness-of-Teaching-via-Concept-Cartoons-from-the-Point-of-View-of-Constructivist-Approach.pdf?origin=publication_detail

- Kaya, E., Özey Köse, E., ve Konu, M. (2016). Karikatür destekli öğretimin öğrenci başarısına etkisi: Bitkiler âlemi. *EKEV Akademi Dergisi*, 67, 109-120. Erişim adresi http://www.ekevakademi.org/Makaleler/1533841996_05%20Ercan%20KAYA-Esra%20OZAY%20KOSE-Meryem%20KONU.pdf
- Keogh, B., & Naylor, S. (1999). Science goes underground. *Adults Learning*, 10 (5), 6-8.
- Kılıç, Y. (2009). Eski Ön Asya toplumları arasında yazı ve dil etkileşimi. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4,122-151. Erişim adresi <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/411022>
- Koç, R. (2012). Okuma yazma öğretimi yöntemleri ve “ses temelli cümle yöntemi” uygulaması. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(4), 2259-2268.
- Kol, S. (2011). Erken çocuklukta bilişsel gelişim ve dil gelişimi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21,1-21. Erişim adresi <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/115636>
- Naylor, S. & Keogh, B. (1999). Constructivism in classroom: Theory into practice. *Journal of Science Teacher Education*, 10(2), 93-106. doi: 10.1023/a:1009419914289
- Sexton, M. (2010), *Using concept cartoons to access student beliefs about preferred approaches to mathematics learning and teaching*. Fremantle: Mathematics Education Research Group of Australasia. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED520967.pdf>
- Şaşmaz Ören, F., Karatekin, P., Erdem, Ş., ve Ormancı, Ü. (2012). Öğretmen adaylarının bitkilerde solunum-fotosentez konusundaki bilgi düzeylerinin kavram karikatürleriyle belirlenmesi ve farklı değişkenlere göre analizi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)* 13(3), 155-174. Erişim adresi file:///C:/Users/FAT%C4%B0H/Downloads/21--9JKEF_13_3_2012_155-174.pdf
- Taşlıdere, E. (2013). Kavram karikatürleri ile zenginleştirilmiş çalışma yapraklarının öğrencilerin geometrik optik konusundaki kavramsal anlamalarına etkisi. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 38(167), 144-161. Erişim adresi <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/1549/473>
- Temur Doğan, Ö. (2015). *İlköğretim Türkçe 1 öğretmen kılavuz kitabı*, Ankara: Yıldırım yayınları.

- Thorne, C., & Giang, W. (1996). Action research in language teacher education. *ELT Journal*, 50 (3), 254-262. doi: 10.1093/elt/50.3.254
- Türkoğuz, S., ve Cin, M. (2013, Haziran). *Argümantasyona dayalı kavram karikatürü etkinliklerinin öğrencilerin kavramsal anlama düzeylerine etkileri*. V. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi'nde sunulmuştur, Çanakkale.
- Uğurel, I., Kesgin, Ş., ve Karahan, Ö.(2013). Matematik derslerinde yararlanılabilecek alternatif bir öğrenme ve değerlendirme aracı: kavram karikatürü. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15(2), 313-337. Erişim adresi <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/53333>
- Uğurel, I., ve Moralı, S. (2006). Karikatürler ve matematik öğretiminde kullanımı. *Milli Eğitim Bakanlığı Dergisi*, 34(170), 1-10. Erişim adresi <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/470425>
- Yaman, B., ve Öztürk, M. (2018). Sosyal bilgiler öğretiminde karikatür kullanımı. *Ulusal Sosyal Bilimler Dergisi*, 19, 345-377. Erişim adresi http://www.diyalektolog.com/Makaleler/2049939385_17-%20Baki%20YAMAN.pdf
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (9. Baskı)*. Ankara: Seçkin yayıncılık.
- Yılmaz, B. (1998). "Bilgi toplumu": Eleştirel bir yaklaşım. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 15(1), 147-158. Erişim adresi [http://www.bby.hacettepe.edu.tr/yayinlar/dosyalar/huedebiyatdergisi15\(1\)147-158.pdf](http://www.bby.hacettepe.edu.tr/yayinlar/dosyalar/huedebiyatdergisi15(1)147-158.pdf)
- Yılmaz Korkut, T., ve Şaşmaz Ören, F. (2018). Kavram karikatürleriyle desteklenmiş bilimsel hikâyelerin akademik başarı, tutum ve motivasyon üzerine etkisi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(1), 38-52. Erişim adresi <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/470339>

EKLER

Ek 1. Okuma Becerileri Değerlendirme Rubriği

Açıklama: Bu form “okuma” etkinliklerinde öğrencilerin okuma becerilerini değerlendirebilmek amacıyla hazırlanmıştır.

Puanlama: Formdaki davranış ölçütlerine göre; davranış hiç gözlenmemiş ise 0, davranış bazen gözlenmemiş ise 1, davranış sık gözlenmiş ise 2, davranış her zaman gözlenmiş ise 3 puan olarak öğrencinin becerisini puanlayabilirsiniz.

Tarih:/...../.....

Ölçütler	Öğrenciler												
1) Okumaya hazırlık yapar.													
2) Akıcı okur.													
3) Okurken noktalama işaretlerine dikkat eder.													
4) Okuduğu metnin konusunu belirler.													
5) Okuduğu metinle ilgili sorulara cevap verir.													
6) Okuduklarını zihninde canlandırır.													
7) Okuduklarını başkalarıyla tartışır.													
8) Okuduğu metinlerde anlamını bilmediği kelimeleri araştırır.													
9) Okuduğu metni özetler.													

Değerlendirme: Ölçütlere göre öğrencilerin “okuma” becerilerini puanladığınızda en düşük puan 0, en yüksek puan 27 olacaktır. Okuma becerileri değerlendirme rubriği ile öğrencilerinizin gelişimlerini izleyiniz ve varsa eksiklerini belirleyip gidermeye çalışınız.

Toplam Puan	Değerlendirme
1-9	Yeterli değil
10-18	Gayretli, gelişme gösteriyor.
19-27	Yeterli

Ek 2. Yazma Becerileri Değerlendirme Rubriği

Açıklama: Bu form “yazma” etkinliklerinde öğrencilerin okuma becerilerini değerlendirebilmek amacıyla hazırlanmıştır.

Puanlama: Formdaki davranış ölçütlerine göre; davranış hiç gözlenmemiş ise 0, davranış bazen gözlenmemiş ise 1, davranış sık gözlenmiş ise 2, davranış her zaman gözlenmiş ise 3 puan olarak öğrencinin becerisini puanlayabilirsiniz.

Tarih:/...../.....

Ölçütler	Öğrenciler												
1) Harfleri kurallara uygun şekilde yazar.													
2) Kurallı ve anlamlı cümle yazar.													
3) Noktalama işaretlerini doğru ve uygun yerde kullanır.													
4) Sayfa düzenine dikkat ederek yazar.													
5) Okunaklı yazar.													
6) Olayları oluş sırasına göre yazar.													
7) Dikte çalışmalarında harf atlamadan yazar.													
8) Belirtilen sürede yazılması gereken metni yazar.													
9) Yazmaya istek duyar.													

Değerlendirme: Ölçütlere göre öğrencilerin “yazma” becerilerini puanladığınızda en düşük puan 0, en yüksek puan 27 olacaktır. Yazma becerileri değerlendirme rubriği ile öğrencilerinizin gelişimlerini izleyiniz ve varsa eksiklerini belirleyip gidermeye çalışınız.

Toplam Puan	Değerlendirme
1-9	Yeterli değil
10-18	Gayretli, gelişme gösteriyor.
19-27	Yeterli

Ek 3. Görüşme Formu

Sayın Katılımcı,

Bu görüşme formu kavram karikatürlerinin ilkokul 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin okuma-yazma becerilerinin geliştirilmesine etkisi hakkında görüş ve önerilerinizi almak için hazırlanmıştır. Yapılan araştırmada sağlıklı sonuçlara ulaşabilmemiz için soruları içtenlikle ve doğru cevaplamanız gerekmektedir.

Katılımınız için teşekkür ederim.

Osman SOY

GÖRÜŞME FORMU

1. Daha önce hiç kavram karikatürleri ile karşılaştınız mı? Karşılaştı iseniz nasıl olduğunu anlatınız.

.....

.....

.....

2. Derste kavram karikatürlerinin kullanılması dersi eğlenceli hale getirdi mi?

.....

.....

.....

3. Kavram karikatürlerin okuma-yazma becerisine etkisinin olduğunu düşünüyor musun? Neden?

.....

.....

.....

4. Kavram karikatürleri dersi dinlerken sıkılmanızı önledi mi?

.....

.....

.....

5. Kavram karikatürleriyle ilgili farklı belirtmek istediğin bir şey var mı?

.....

.....

.....

Ek 4. Başarı Testi (1. Sınıf)

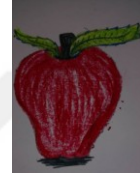

Haydi çocuklar resimlerle sözcükleri
oklar çizerek eşleştirelim. (Her
eşleştirme 10 puan)

Limon

Elma

Lale

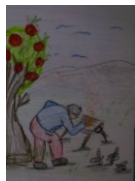
Cümlelerle uygun resimleri eşleştirelim.
(Her eşleştirme 10 puan)

Ela Lale el ele.

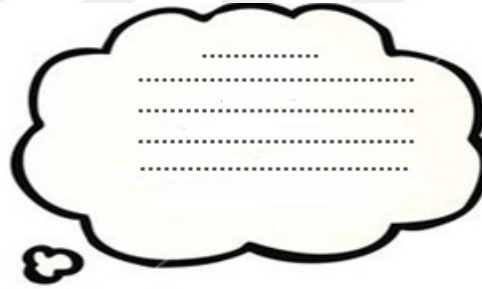
Ela ip atla.

Tat eti tat.

Aynısı yazalım (15 puan)

Yüz ifadelerin duygularını yazalım. (Her biri 5 puan)

.....

.....

.....

Ek 5. Başarı Testi (2. Sınıf) Her soru 10 puandır.

1.

Parayı veren çalar.

Yukarıdaki atasözü hangi sözcük ile tamamlanmalıdır?

- A) zili B) düdüğü C) ışığı

2.

Sizinle gelemem
çok işim var.

Ali'nin cümlesindeki boşluğa aşağıdaki sözcüklerden hangisi gelmelidir?

- A) bu nedenle B) için C) çünkü

3.

“Benim tıpkı babama
benzediğimi söylerler. Hele
saçlarım, tıpkı babamın”

Konuşan çocuğun babasının resmi hangisi olabilir?

A)

B)

C)

4.

Dün akşam çok ödevim vardı.

Ali, aşağıdaki öğrencilerden hangisinin sorusunu cevaplamıştır?

A)

Dün akşam niçin ödev yaptın?

B)

Dün akşam ödevini nerede yaptın?

C)

Dün akşam ne kadar ödevin vardı?

5.

Ellerin yumuşak.

Meral'in söylediği cümlenin anlamına gelen seçenek hangisidir?

- A) Ellerine sağlık. B) Ellerin pamuk gibi. C) Ellerin titriyor.

6.

Aykut, sınıfımızdaki en güçlü öğrencidir.

Bu cümledeki altı çizili kelimenin yerine aşağıdakiler kelimelerden hangisi kullanılabilir?

- A) becerikli B) korkusuz C) kuvvetli

7.

Kırtasyeden kalem silgi alacak.

Boş bırakılan yere hangi sözcük getirilirse cümle anlamsız olur?

- A) ile B) çünkü C) ve

8.

Kahvaltıda içtin?

Cümlesindeki boşluğa aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) meyve suyu B) ne C) süt

9. Aşağıdaki çocuklardan hangisi "ihtiyar" sözcüğünün eş anlamlısını kullanmıştır?

A)

Yaşlı adam, torununu parka götürmüş.

B)

Köyün ihtiyarları bir araya geldiler.

C)

Bütün gençler sinemaya gitmiş.

10. Yandaki karikatürü inceleyiniz. Karikatürle ilgili duygu ve düşüncelerinizi yazınız. Yazınıza bir başlık belirleyiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

Ek 6. Derste Kullanılan Karikatürlerden Örnekler

1. Sınıf Karikatürler

(4)

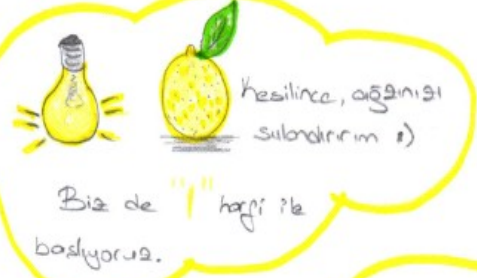

"Leylek leylek lekerdek.
Hani bana geleceksin
Geleceğin işi yok,
Kalemlerin sağı yok."

Şimdi hep beraber söyleyelim.
Evet çocuklar bu şarkıda Leylek, leylek lekerdek derken
"l" harfi ile başlıyor. Bugün "l" harfini öğreneceğiz. Hadi
hep birlikte "l" diyelim. Dilimizi sırasıyla söyleyelim.

Şimdi de "l" harfi ile
başlayan sözcüklere
örnekler verelim.

Kesilince, ağzını
sırdırırım :)

Biz de "l" harfi ile
başlıyoruz.

Sıra sende,
"l" harfi ile başlayan örnekler
söyleyiniz.

5

Şimdi "İ" harfını
hep birlikte
yazalım.

Handwriting practice lines consisting of horizontal lines with alternating pink shaded bands for the letter 'İ'.

6

Merhaba çocuklar, nasılsınız?
 Duyduğuma göre "e" ve "l" harflerini
 öğrenmişsiniz. Şimdi bu harfleri birleştirerek
 kelimeler oluşturalım.

7

Haydi çocuklar şimdi defterimize 2 satır
"el" yazalım.

Şimdi 2 satır "ele" yazalım.

Şimdi de 2 satır "el ele" yazalım.

2 satır "le", 2 satır "elle" yazalım.

Artık cümle yazabiliriz.

"El ele, el ele."

E

Ben büyük "E"
Cümleye başlarken
böyle yazılırım.

Şimdi "El ele, el ele." yazalım.

Artık metin oluşturabiliriz.

 Okuyalım ve defterimize
yazalım.

"El ele, ele.

Ele ele, ele.

 elle, elle.

Elle elle, elle."

Haydi çocuklar atalım.

8

ATLA

A, a, Ata.

Ata ata atla.

Atla ata atla.

Lale ata atla.

EL EIE

El ele, el ele.

Ela, lale ele.

El ele, el ele.

Lale, Ela el ele.

2. Sınıf Karikatürler

9

Sizce kitap okumanın bize sağladığı yararlar nelerdir?

10

Melik, Muhammet, Efe ve Alya öğretmenlerinin sorularını tartışmaktadır.

Sizce doğru cevabı hangi öğrenciler vermiştir?

△ Melik △ Muhammet △ Efe △ Alya

Siz neler düşünüyorsunuz bu konuyla ilgili çocuklar?

11

Çocuklar ben okumaya çok seviyorum.
Siz de okuyor musunuz? Okumaktan çok
 zevk alıyorum.

Çocuklar küçük yaşlarda okuma
alışkanlığına sahip olduğum için hala
kitapları zevkle okuyorum. Bunda da
Osman öğretmenimin çok emeği var.
Okuma alışkanlığına küçük yaşlarda sahip
olmak çok güzel.

Öyleyse şu sonucu çıkaralım.
Okumanın yaşı yoktur.

12

Çocuklar okumak bir mutlu insanlar yapar.
Mutluym çünkü her gün kitap okuyorum.
Siz de okuyun siz de mutlu olun. Mutluluk
kitapların içinde saklıdır.

Çocuklar kendime arkadaşlar
arıyorum. Siz de çok okuyun.
Siz de kitap kurdun.
Sizinkle arkadaş olalım.

Şimdi sizlerle yukarıdaki karakteri canlandıralım. Kim öğretmen
böceği, kim kitap kurdun olmak ister?

Siz de okumakla ilgili düşüncelerinizi belirtiniz?

13

Siz de okumanın size getirdiği katkıları hakkındaki düşüncelerinizi yazınız.

15

16

17

Okuyarak merak
ettiğim şeyleri
öğenebilirim.

MERALI

Okuyarak mutlu
insan olabilirim

NEFELİ

Niçin
OKUMALYIM?

Cevaplarınızı
beliğorum
cücüklerim

FAMUK
PELLES

Okumak toplumda
ittimada kavuşmamızı
sağlar.

UTANGAÇ

18

Söz uçar, yazı kalır.
Yazdıklarımız unutulmaz.

Güçlü

Yazarken daha
iyi öğreniriz?

Dışlex

Niçin Yazmalıyız?

Yazdıklarımızı daha sonra
okuyabiliriz.

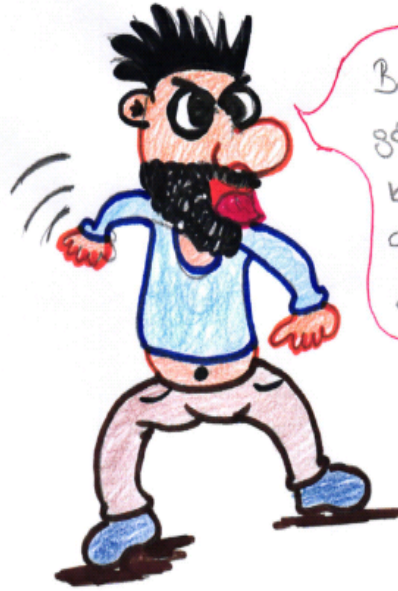
TATLIŞ

Her şeyi
beynimizde
tutamazız.
Yazmalıyız.

Zeki

Siz NE
Düşünüyorsunuz?

19

Bu ilacı da sattığıma göre buradan kaçabilirim. Perişanımı da çıkarayım artık.

Atasözü: Kelin ilacı olsa, kendi başına sürer.

Açıklama: Faydası olmayacağını bitiren kimselerden yardım beklememelidir.

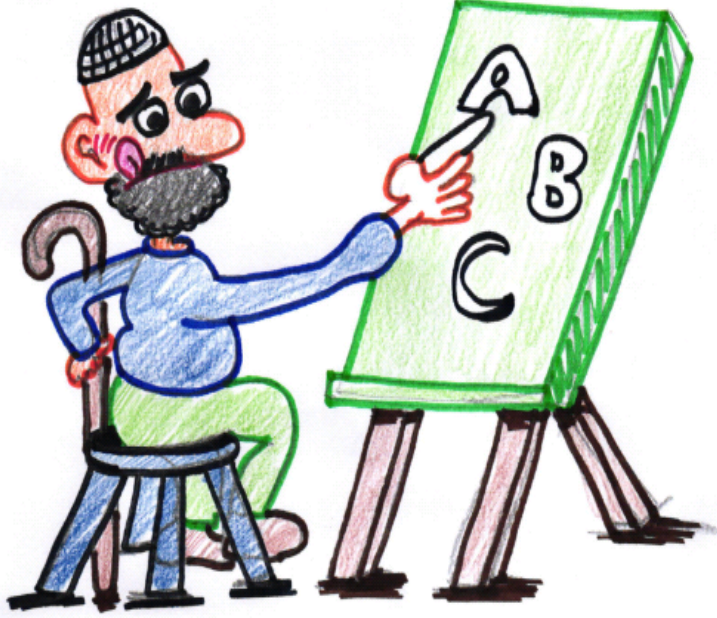

Atasözü: Kaz gelecek yerden tavuk esirgenmez.

Açıklama: Kisiler, büyük çıkarlar sağlayacağı yerlerden küçük şeyleri esirgenmez.

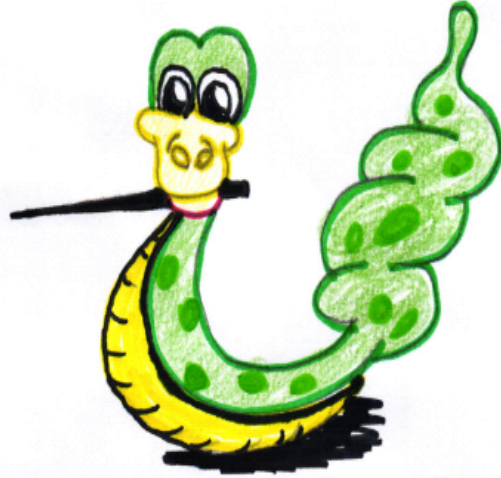

(20)

Atasözü: Öğrenmenin yanı olmas.

Acıklona: İnsan isterse her yaşta eğtilebilir.

Atasözü: İğneyi önce kendine batır, sonra cuvaldızı başkasına.

Acıklona: Kişi başkasını incitecek bir durumda bulunmadan önce o durumun vereceği etkiyi kendi üzerinde hissetmelidir.

(21)

ATASÖZÜ: Dil kılıcı, keskindir.

AÇIKLAMA: Bazen kötü sözler insana silâhla atılmış yorulan daha büyük yara açar.

ATASÖZÜ: Denize dâşen yılan sarılır.

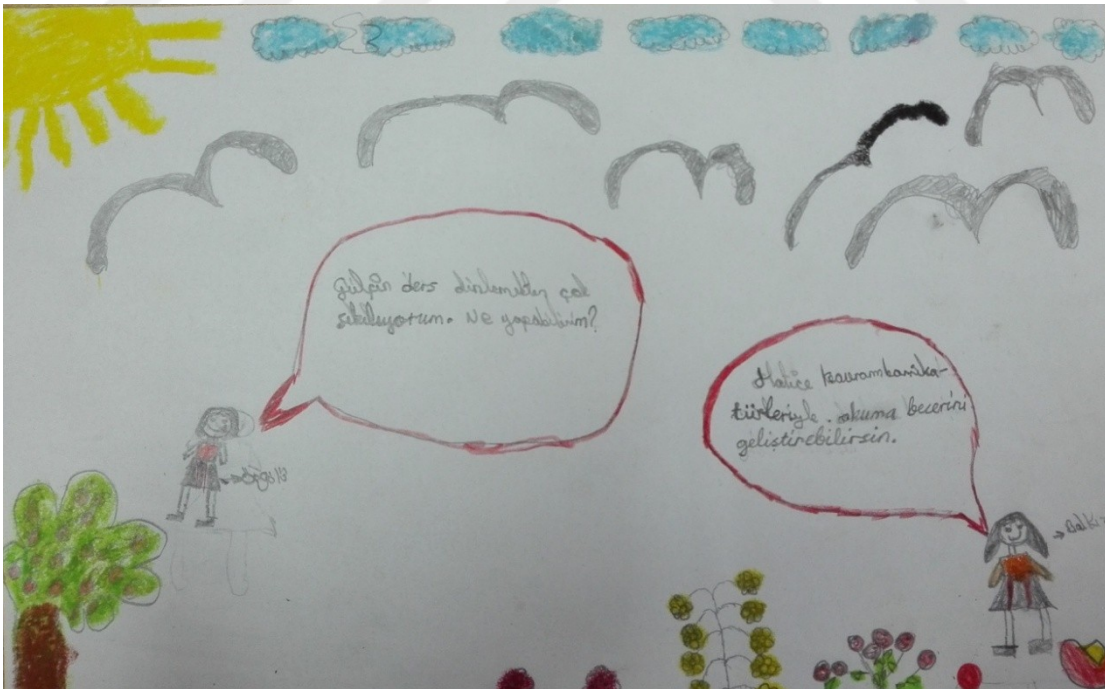
AÇIKLAMA: Tehlike içinde çaresiz kalan insan, kendini kurtarmak amacı ile başka tehlikelerden atılmaktan kaçınmaz.

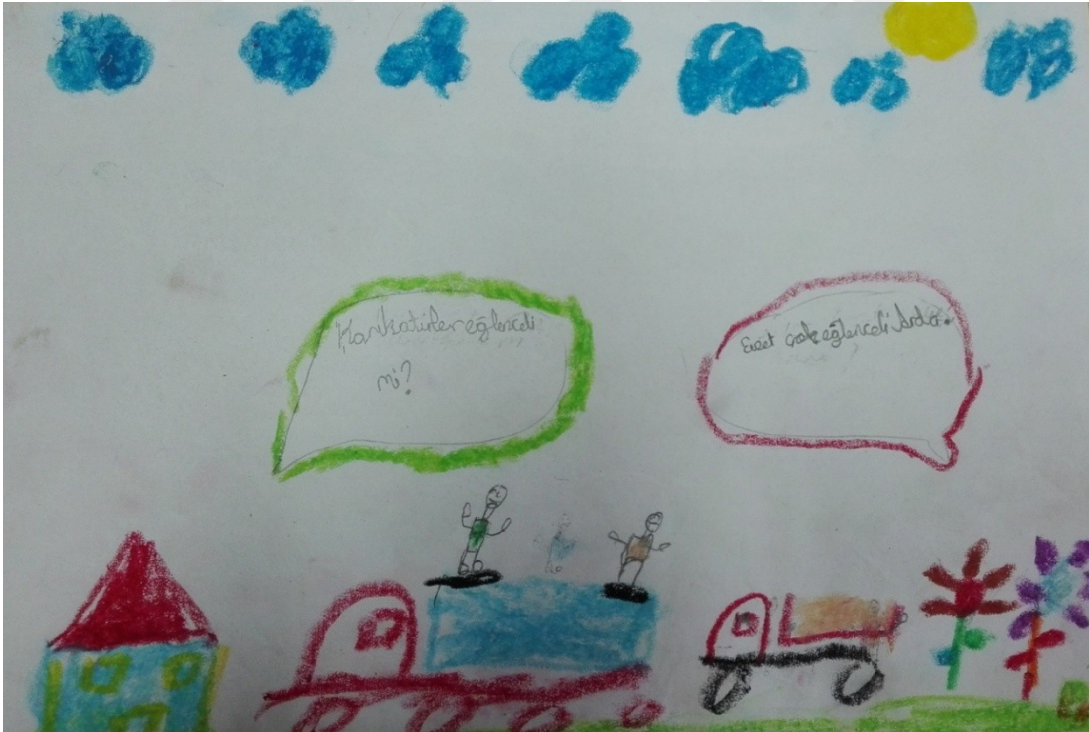

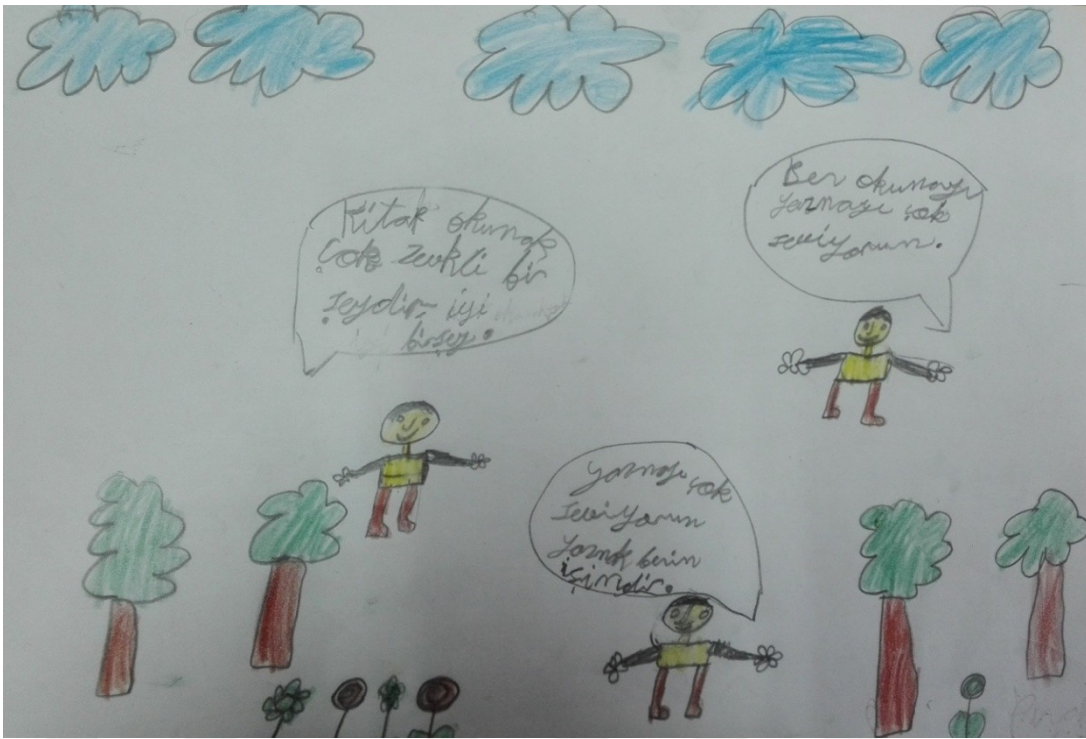
ATASÖZÜ: Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar.

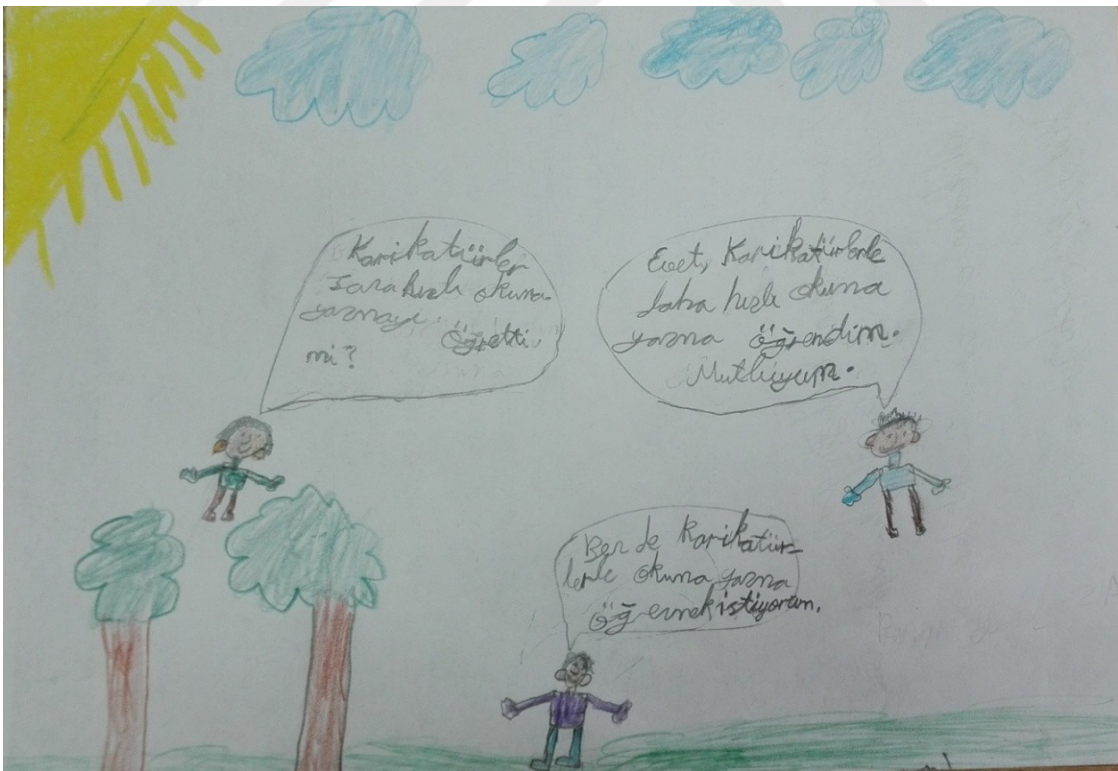
AÇIKLAMA: Özellikle akıllarını dışınan insanların yaşadığı, fedakarlığın azaldığı yerlerde yalan dolan, hile, ahlaksızlık artar ve insanlar iki yüzlü olur. Böyle ortamda doğru sözlü olan, sözünü esirgemeyen ve sakınmadan herkesi eleştiren kişiyi kimse sevmez.

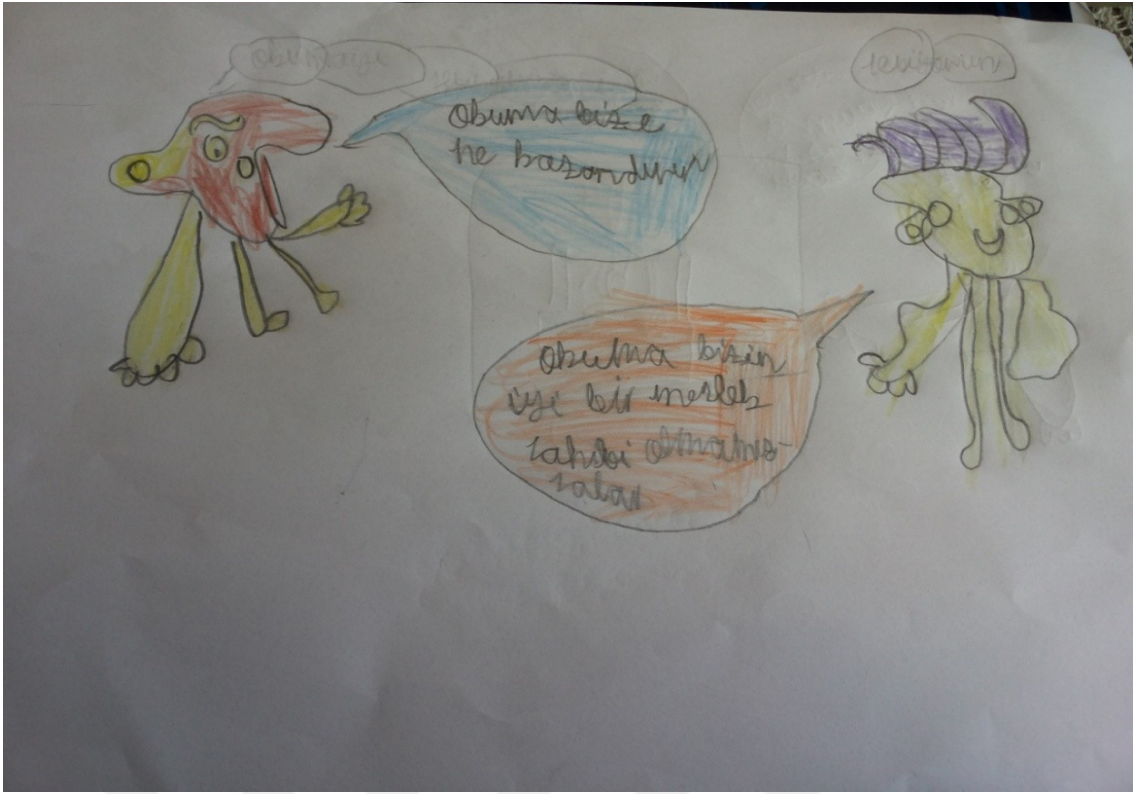
Ek 7. Öğrencilerin Çizdiği Karikatürler

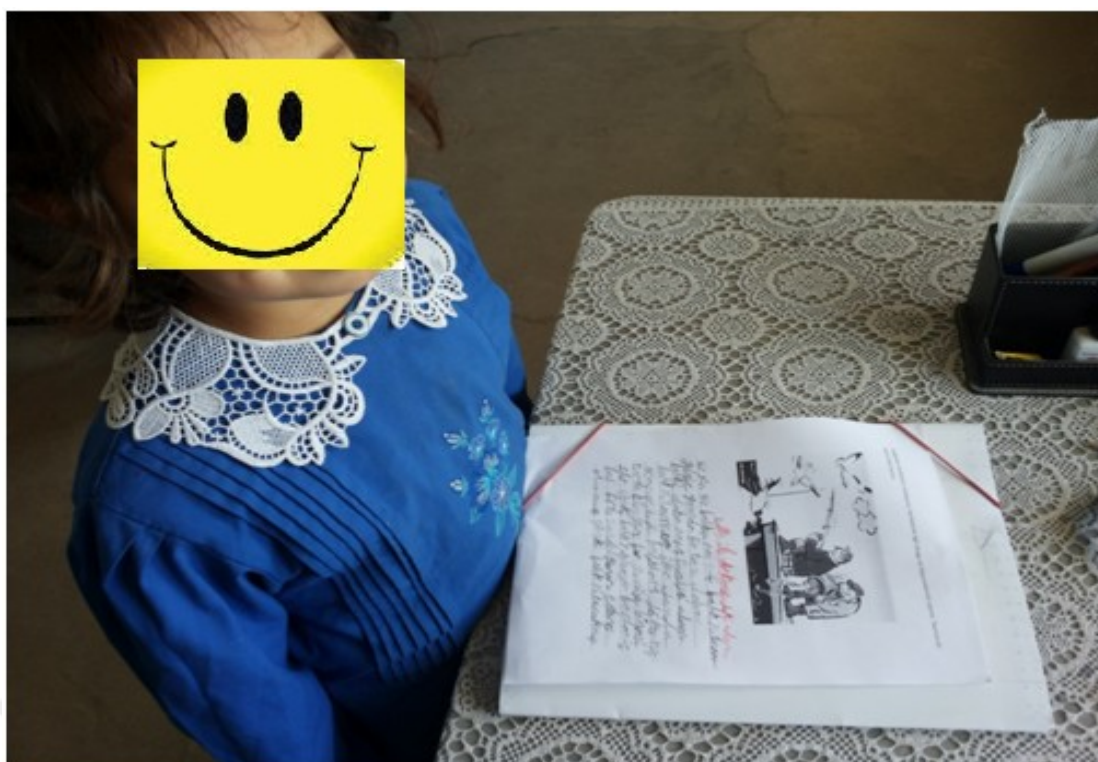

Ek 8. Ders Esnasından Fotoğraflar

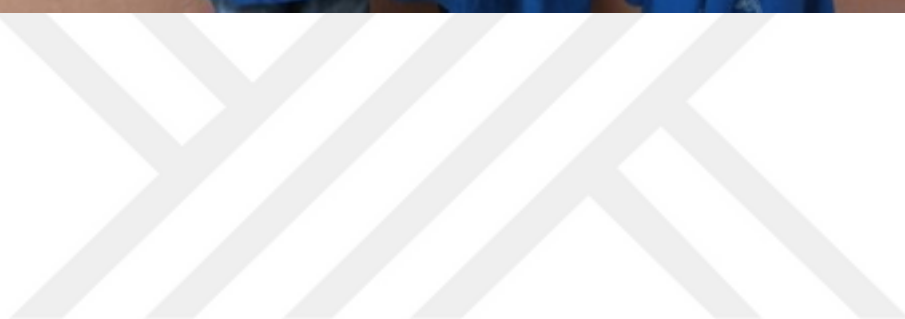

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Soyad, Ad: Soy Osman

Doğum Yeri ve Tarihi: Köyceğiz 26/01/1988

Eposta: osmansoy1000@hotmail.com

Telefon: 05078228844

EĞİTİM BİLGİLERİ

Derece	Kurum	Yıl
Yüksek Lisans (EPÖ Bilim Dalı)	MSKÜ	2014-2019
Lisans (Sınıf Öğretmenliği)	MSKÜ	2008-2012
Ortaöğretim	Köyceğiz Anadolu Lisesi	2002-2006
İlköğretim	Zeytinalanı İ.Ö.O	1995-2002

İŞ TECRÜBESİ

Görev	Kurum	Yıl
Sınıf Öğretmeni	Şırnak Cizre Artukoğlu İ.O.	2012-2014
Müdür Yetkili Öğretmen	Muğla Milas Turgutreis İ.O.	2014-2016
Okul Müdürü	Muğla Köyceğiz Otmanlar Serkis İ.O.	2016-2018
Sınıf Öğretmeni	Muğla Köyceğiz Atatürk İ.O	2018-.....

T.C.
MUĞLA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 70004082-604-E.2027073
Konu : Araştırma İzni

22.02.2016

MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi: a) Valilik Makamının 17/02/2016 tarih ve 1852074 sayılı oluru.
b) 05/02/2016 tarihli ve 1769 sayılı yazınız.

Üniversiteniz, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Osman SOY'un ilimiz Milas ilçesi Turgutreis İlkokulunda araştırma yapmasıyla ilgili ilgi (a) makam oluru yazımız ekinde gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve yapılan araştırmanın tamamlanmasından itibaren en geç iki hafta içinde araştırmanın bir örneğinin CD'ye kayıtlı olarak, müdürlüğümüze gönderilmesi hususunda; Gereğini rica ederim.

Celalettin EKİNCİ
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü

Ek:

- 1-Valilik Onayı (1 sayfa)
- 2-Araştırma Değerlendirme Formu (1 sayfa)

Güvenli Elektronik İmza
23 Şubat 2016
Duran DİLİN

Adres: Emirbeyazıt Mah. Baki Ünlü Cad. Çamlık Sok. No5
Elektronik Ağ: muglamem@meb.gov.tr
e-posta: arge48_2@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Nesrin KUŞTEMÜR (Memur)
Tel : (0 252) 280 48 03
Faks: (0 252) 280 48 67

T.C.
MUĞLA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 70004082-604-E.1852074
Konu :Araştırma Talebi

17/02/2016

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 05/02/2016 tarih ve 1769 sayılı yazısı.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Rektörlüğü, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Osman SOY'un "Kavram Karikatürlerinin İlkokul 1. ve 2. Sınıf Öğrencilerinin Okuma-Yazma Becerilerinin Geliştirilmesine Etkisi" konulu çalışmasını 2015-2016 Eğitim-Öğretim Yılında Milas ilçesine bağlı Turgutreis İlkokulunda uygulama talebiyle ilgili ilgi yazı ve ekleri ile Araştırma Değerlendirme Formu yazımız ekinde sunulmaktadır.

Bu nedenle, Bakanlığımızın 07/03/2012 tarihli ve B.08.0.YET.00.20.00.0/3616 sayılı yazısı (2012/13 No'lu GENELGE) doğrultusunda ilgi yazıda belirtilen Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Rektörlüğü, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Osman SOY'un "Kavram Karikatürlerinin İlkokul 1. ve 2. Sınıf Öğrencilerinin Okuma-Yazma Becerilerinin Geliştirilmesine Etkisi" konulu çalışmasını ; **2015-2016 Eğitim Öğretim Yılında eğitim öğretimi aksatmayacak şekilde kurum müdürünün uygun gördüğü bir zamanda, Milas ilçesine bağlı Turgutreis İlkokulunda uygulaması, müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.**

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde Olurlarınıza arz ederim.

Celalettin EKİNCİ
İl Millî Eğitim Müdürü

OLUR
17/02/2016

Bayezit Bestami ALKAN
Vali a.
Vali Yardımcısı

Adres: Emirbeyazıt Mah. Baki Ünlü Cad. Çamlık Sok. No5
Elektronik Ağ: muqlanem@meb.gov.tr
e-posta: arge48_2@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için:Strateji Geliştirme/N.KUŞTEMÜR/Memur
Tel : (0 252) 280 48 03

FORM: 2

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı

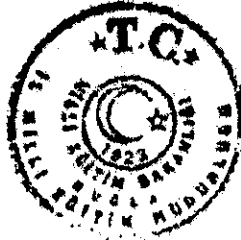
ARAŞTIRMA DEĞERLENDİRME FORMU

ARAŞTIRMA SAHİBİNİN	
Adı Soyadı	Osman SOY
Kurumu / Üniversitesi	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Araştırma yapılacak iller	Muğla
Araştırma yapılacak eğitim kurumu ve kademesi	Muğla İl Millî Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı Milas Turgutreis İlkokulu
Araştırmanın konusu	"Kavram Karikatürlerinin İlkokul 1. Ve 2. Sınıf Öğrencilerinin Okuma-Yazma Becerilerinin Geliştirilmesine Etkisi"
Üniversite / Kurum onayı	Var
Araştırma/proje/bdev/tez önerisi	Yüksek Lisans Tezi
Veri toplama araçları	Kavram karikatürlerinin ilkokul 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin okuma-yazma becerilerinin geliştirilmesine etkisi konulu görüşme formu
Görüş istenilecek Birim/Birimler	
KOMİSYON GÖRÜŞÜ	
<p>Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Rektörlüğünden, Müdürlüğümüze iletilen yukarıda belirtilen araştırma örneğinin araştırma sahasında uygulanabilirliği hususunda incelenerek Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzni/eri konulu 07/03/2012 tarih ve 2012/13 sayılı Genelgeye uygun olarak hazırlandığı görülmüştür. Söz konusu anket uygulamasının, 2015-2016 Eğitim-Öğretim yılı içerisinde, eğitim öğretimi aksatmayacak şekilde, vail izninin alınarak, Kurum Müdürlüğün de uygun gördüğü zamanda yapılması uygun görülmüştür.</p>	
Komisyon kararı	Oybirliği / Oyçokluğu ile alınmıştır.
Muhallif üyenin Adı ve Soyadı:	Gerekçesi:

KOMİSYON

15/02/2016

T. Tufekci
Tanık TUFEKÇİ
Komisyon Başkanı

Özge AVCI
Özge AVCI
Üye